

Poznań 7. LUT. 2020

WOO-II.4233.2.2015.WM.68

Zawiadomienie

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), dalej *k.p.a.*, w świetle art. 16 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017, poz. 935) dalej *zmiana k.p.a.*, w związku art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.), dalej *ustawy o oś zawiadamiam* strony postępowania o wydaniu 13 lutego 2020 roku decyzji, której treść podaję niżej.

Doręczenie ww. decyzji stronom uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Art. 49 k.p.a. Strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, jeżeli przepis szczególny tak stanowi; w tych przypadkach zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane po upływie czterech dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Art. 74 ust. 3 ustawy o oś Jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 16 zmiany k.p.a. Do postępowań administracyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia zmiany k.p.a. ostateczną decyzją lub postanowieniem stosuje się przepisy ustawy k.p.a., w brzmieniu dotychczasowym, z tym że do tych postępowań stosuje się przepisy art. 96a-96n k.p.a.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Zbigniew Gołębiński
Zbigniew Gołębiński
Kierownik Oddziału
Decyzji o Środowiskowych Uwarunkowaniach
i Przedsięwzięć Liniowych

WOO-II.4233.2.2015.WM.67

Poznań, 13 lutego 2020

DECYZJA o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, art. 75 ust. 1 pkt. 1 lit. i), art. 82 oraz art. 85 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, reprezentowanego przez panów Jarosława Rosę i Piotra Hausę, o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i po przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko

ustalam

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn. *Poprawa Bezpieczeństwa Przeciwpowodziowego w Dolinie Rzeki Warty – Budowa Polderu Golina w Powiecie Konińskim*, według wariantu 2.3.+, przedstawionego w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jako wariant 2.

I. Określam:

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie pn. *Poprawa Bezpieczeństwa Przeciwpowodziowego w Dolinie Rzeki Warty – Budowa Polderu Golina w Powiecie Konińskim*, zwane dalej Polderem Golina, obejmuje budowę w pełni funkcjonalnego polderu zalewowego o powierzchni około 2678,5 ha. Na potrzeby realizacji Polderu Golina wybudowane zostaną nowe obiekty hydrotechniczne oraz częściowo wykorzystane i przebudowane istniejące budowle obecnego polderu, zwanego dalej polderem. Celem przedsięwzięcia jest obniżenie poziomu kulminacji wezbrań na rzece Warcie przez sterowane zalewanie wodami powodziowymi sąsiadującego z nią bezpośrednio Polderu Golina do rzędnej maksymalnej 81,04 m n.p.m. Z realizacją przedsięwzięcia wiąże się wykup nieruchomości i gospodarstw znajdujących się w jego docelowych granicach. Polder Golina wraz z pozostałymi budowlami przeciwpowodziowymi zlokalizowanymi w dolinie rzeki Warty, wykorzystywany będzie w procesie zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Warty.

Administracyjne przedsięwzięcie położone jest na obszarze trzech gmin: Golina, Rzgów i Stare Miasto w powiecie konińskim na terenie województwa wielkopolskiego. Polder Golina zlokalizowany będzie na prawym brzegu rzeki Warty poniżej Konina w km od 397+350 do km 384+570 rzeki Warty. Od wschodu Polder Golina ograniczy obwałowanie z wbudowanym jazem wlotowym Kraśnica. Od południa granicę stanowić będzie przebudowane prawobrzeżne obwałowanie rzeki Warty z wbudowanymi budowlami m.in. jazem wlotowym Rumin, jazem wylotowym Sługocinek. Od północy Polder Golina ograniczać będzie naturalny układ rzeźby terenu - krawędź doliny, natomiast od zachodu zamknie obwałowanie projektowane równoległe do autostrady A2.

2. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

- 1) Na etapie realizacji, w przypadku wystąpienia zagrożenia zalania placu budowy wodami rzeki Warty, przeprowadzić ewakuację ludzi, sprzętu i zgromadzonych materiałów na wyżej położone tereny leżące poza obszarem potencjalnego zalewu.
- 2) Etap realizacji przedsięwzięcia, tj. rozbiórkę obiektów budowlanych i infrastruktury technicznej na terenie polderu oraz budowę i przebudowę obiektów hydrotechnicznych rozpocząć dopiero po wykupie gruntów i wysiedleniu jego mieszkańców.
- 3) Rozbiórkę obiektów budowlanych i infrastruktury znajdujących się na polderze realizować sukcesywnie, etapami w przeciągu kilku lat.
- 4) Odpady pochodzące z rozbiórki obiektów i infrastruktury magazynować w oznaczonych kontenerach i pojemnikach w pobliżu miejsca prowadzonych robót rozbiórkowych.
- 5) Przed oddaniem Polderu Golina do użytkowania usunąć wraz z zawartościami wszystkie zbiorniki bezodpływowe, płyty obornikowe i inne zbiorniki lub miejsca gromadzenia i przechowywania ścieków, nawozów lub odpadów znajdujące się obecnie na polderze.

- 6) Zdejmowanie i zabezpieczanie rozbieranych elementów budowlanych z eternitu zlecić wyspecjalizowanej firmie.
- 7) Przed uruchomieniem Polderu Golina, wszystkie ujęcia wody i studnie istniejące w granicach obszaru maksymalnego zalania trwale zlikwidować w sposób gwarantujący brak przepływów wód pomiędzy poszczególnymi poziomami wodonośnymi.
- 8) Zamknąć przeładunek materiałów sypkich i uszczelnić proces przygotowania mieszanki do przegrody przeciwnieprzepuszczalnej, na stanowiskach przeładunku i mieszania stosować zabezpieczenia przed przedostaniem się uwolnionego w przypadku awarii materiału do środowiska gruntowego i wodnego. Chemię budowlaną przechowywać w szczelnych pojemnikach na placach budowy. Materiały sypkie do wytwarzania mieszanek betonowych i zawiesziny do uszczelnienia wału przechowywać w specjalistycznych środkach transportowych.
- 9) Przy wykonywaniu robót ziemnych, pierwotną warstwę urodzajną gleby zdjąć i odłożyć w przyłazach poza obszarem prowadzonych robót, a następnie wykorzystać przy formowaniu okryw biologicznych. Niezanieczyszczoną ziemię i grunty mineralne pochodzące z rozbiórki wału w pierwszej kolejności, o ile spełnią wymagania, wykorzystywać ponownie przy formowaniu wału, a w dalszej kolejności do innych robót ziemnych. Powstające na etapie realizacji masy ziemne nienadające się do ponownego wbudowania, gromadzić w wydzielonym miejscu na placu budowy i przekazywać do dalszego zagospodarowania.
- 10) Zastosować rozwiązania minimalizujące zawieszinę w wodzie odpompowywanej bezpośrednio z wykopu, przed jej zrzutem do odbiornika; na czas zrzutu zabezpieczyć linię brzegową odbiorników przed rozmyciem.
- 11) Tankowanie pojazdów transportowych i maszyn budowlanych realizować na stacjach benzynowych. W wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się tankowanie maszyn na placu budowy, z zastosowaniem uszczelnienia powierzchni terenu w miejscu tankowania.
- 12) Wszelkie wycieki substancji niebezpiecznych do środowiska gruntowo-wodnego na etapie realizacji niezwłocznie neutralizować za pomocą materiałów i środków sorpcyjnych, w które należy wyposażyć plac i zaplecze budowy.
- 13) Odpady powstające w czasie prac realizacyjnych gromadzić selektywnie w podstawionych na placach budowy kontenerach i przekazywać do ponownego wykorzystania, odzysku lub unieszkodliwienia uprawnionym, wyspecjalizowanym podmiotom.
- 14) Zaplecze sanitarne podczas budowy zabezpieczyć przed przenikaniem zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego; ścieki bytowe gromadzić w szczelnych zbiornikach bezodpływowych opróżnianych i czyszczonych przez uprawnione podmioty.
- 15) Place manewrowe i zaplecze budowy rozmieścić równomiernie wzdłuż istniejącego wału w obszarach możliwie odległych od terenów wymagających ochrony akustycznej, poza siedliskami przyrodniczymi, a ich nawierzchnie utwardzić.
- 16) Prace budowlane w okolicy miejscowości Śługocinek oraz miejscowości Kraśnica, przy wale przeciwpowodziowym na odcinku od km 394 do km 391 rzeki Warty oraz transport urządzeń i pojazdów budowlanych, odpadów i materiałów budowlanych przez miejscowości Węglew, Kraśnica, Myślibórz i Śługocinek, prowadzić wyłącznie w porze dnia, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do godziny 22:00.
- 17) Ruch pojazdów budowlanych i transportowych prowadzić po tymczasowej drodze gruntowej o szerokości do 4,5 m zlokalizowanej bezpośrednio przy stopie skarpy odpowietrznej wału, po placach manewrowych, po zapleczach budowy, a także po istniejących na polderze drogach. Po wykonaniu inwestycji przywrócić do stanu pierwotnego istniejące drogi dojazdowe.

- 18) Wycinkę drzew i krzewów przeprowadzić w okresie od 1 września do końca lutego, tj. poza okresem lęgowym ptaków.
- 19) Sąsiadujące z lokalizacją planowanych prac zbiorniki wodne zabezpieczyć siatką herpetologiczną o wysokości minimum 50 cm, wkopaną na minimum 10 cm w ziemię, z przewieszką i zwrotką skierowaną w stronę siedliska płazów, w sposób uniemożliwiający przedostawanie się płazów na plac budowy.
- 20) Realizację inwestycji objąć stałym nadzorem przyrodniczym. Nadzór przyrodniczy winien w szczególności obejmować:
 - identyfikację bieżących zagrożeń i wdrażanie sposobów minimalizacji,
 - inspekcję terenu pod kątem występowania gatunków chronionych, w szczególności przed realizacją wycinki, przed zdjęciem humusu, przed pracami w obrębie zbiorników,
 - nadzór nad wyznaczaniem dróg dojazdowych, zapleczy budowy, placów manewrowych,
 - nadzór nad budową i ogrodzeń ochronnych,
 - wyznaczanie doraźnych działań minimalizujących i nadzór nad ich wykonaniem.
- 21) Wodę na projektowanych zastawkach piętrzyć w zależności od warunków hydrologicznych, corocznie w okresie wiosennym, w sposób poprawiający warunki wilgotnościowe siedlisk od wód zależnych.
- 22) Na etapie realizacji i eksploatacji wykonywać regularne konserwacje i kontrole wałów oraz budowli hydrotechnicznych.
- 23) Na etapie eksploatacji Polderu Golina, prowadzić coroczne próby rozruchowe zamknięć jazów, a wykryte nieprawidłowości w ich działaniu usuwać.
- 24) Na etapie użytkowania przeprowadzać stałą kontrolę napełniania Polderu Golina wodami powodziowymi, a następnie zrzutu tych wód.
- 25) Polder Golina zalewać do maksymalnej rzędnej 81,04 m n.p.m.
- 26) W trakcie zalania Polderu Golina do maksymalnej rzędnej, regularnie monitorować stan techniczny najbliższej zlokalizowanej zabudowy w miejscowościach Śługocinek, Radolina, Myślibórz, Golina, Węglew oraz Kraśnica, aż do momentu opróżnienia Polderu Golina ze zgromadzonej wody.
- 27) Opróżnianie Polderu Golina z wód powodziowych rozpocząć niezwłocznie, z uwzględnieniem czasu koniecznego do uniknięcia wtórnej fali powodziowej i prowadzić poprzez stopniowe otwieranie zasuw jazu wylotowego.
- 28) Na etapie użytkowania Polderu Golina, w miejscach, w których nie doszło do zalania, utrzymywać ekstensywne użytkowanie rolnicze trwałych użytków zielonych, rozumiane jako wykonywanie pierwszego pokosu po 1 lipca; wstrzymać się od wykonywania wszelkich zabiegów agrotechnicznych w okresie od 1 marca do 1 lipca.
- 29) Bez umniejszania podstawowego celu i funkcji obiektu, unikać zalewania Polderu Golina wodami o prawdopodobieństwie wystąpienia 10% w okresie od 1 marca do 1 września; w przypadku zalania Polderu Golina poza ww. okresem, utrzymywać stabilne warunki wilgotnościowe na całym Polderze Golina w sezonie lęgowym ptaków poprzez stopniowe otwieranie lub zamykanie zasuw jazu wylotowego, zgodnie z zaleceniami nadzoru ornitologicznego, o którym mowa w punkcie 30.
- 30) W sezonie lęgowym ptaków tj. od 1 marca do 31 sierpnia objąć stałym nadzorem ornitologicznym etap opróżniania Polderu Golina. Nadzór ornitologiczny powinien dokonać rozeznania pod kątem rozmieszczenia stanowisk najrzadszych gatunków ptaków lęgowych oraz istotnych koncentracji ptaków lęgowych i zaproponować taki sposób opróżniania, aby zachować stabilne warunki wilgotnościowe umożliwiające wyprowadzenie lęgów przez ptaki.
- 31) Na etapie użytkowania, po ustąpieniu z terenu Polderu Golina wód powodziowych przeprowadzić kontrolę stanu całego zalanego obszaru pod kątem rodzaju i skali naniesionych osadów, namulów, odpadów, występowania zjawiska gnicia i

odorów, stanu sanitarnego. W zależności od wyników kontroli podjąć w szczególności następujące działania:

- dokonać oprysku preparatami dezynfekującymi lub przeznaczonymi do usuwania odorów opartymi na mikroorganizmach,
- usunąć zalegające odpady i odpowiednio je zagospodarować,
- usunąć naniesiony po przejściu powodzi osad utrudniający pracę jazów.

Ww. działań nie wykonywać w miejscach zasiedlonych przez ptaki, do czasu wyprowadzenia ich lęgów.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

- 1) Zaprojektować rozwiązania techniczne zabezpieczające przed erozją boczną i denną wloty i wyloty do przepustów oraz wypady i górne stanowiska jazów.
- 2) Zaprojektować przebudowę wału do parametrów: nachylenie skarpy odwodnej 1:3, nachylenie skarpy odpowietrznej 1:2,5, szerokość korony 3,0 m, wysokość obwałowania od 1,0 m do 4,0 m n.p.t. Na całym przebiegu obwałowania wbudować przegrodę przeciwfiltacyjną częściowo zagłębioną w gruncie o wysokości maksymalnej do 6 m. Od strony Polderu Golina, na odcinku od połączenia z nowym wałem do km 6+820 przebudowywanego wału zamontować falochron.
- 3) W projekcie budowlanym uwzględnić budowę wału wzdłuż autostrady A2, od istniejącego obwałowania wzdłuż rzeki Warty do skarpy Polderu Golina, w konstrukcji nasypu ziemnego z częściowo zagłębioną przesłoną przeciwfiltacyjną o wysokości maksymalnej 6 m, o następujących parametrach: nachylenie skarpy odwodnej 1:3, nachylenie skarpy odpowietrznej 1:2,5, szerokość korony 3,0 m, wysokości do rzędnej 81,34 m n.p.m. Na całym odcinku wału od strony Polderu Golina zaprojektować falochron, a od strony autostrady rów odsiakowy.
- 4) W projekcie budowlanym uwzględnić w korpusie nowego obwałowania pompownię o wydajności minimalnej 308 l/s, odwadniającą obszar położony pomiędzy obwałowaniem a korpusem autostrady A2.
- 5) Zaprojektować 12 zastawek na istniejących przepustach zgodnie z poniższą lokalizacją podaną w układzie PUWG 1992:

Lp.	Współrzędne	
1.	X: 482323,77	Y: 434225,52
2.	X: 482332,53	Y: 434728,34
3.	X: 483680,54	Y: 441311,93
4.	X: 483193,65	Y: 439138,62
5.	X: 483270,61	Y: 438979,99
6.	X: 483327,91	Y: 438707,18
7.	X: 483458,77	Y: 436308,2
8.	X: 483346,18	Y: 436113,37
9.	X: 483292,47	Y: 435628,44
10.	X: 482498,57	Y: 435580,28
11.	X: 481999,71	Y: 434721,17
12.	X: 482047,38	Y: 438781,05

- 6) W km 0+661 planowanego wału zaprojektować przepust wałowy DN 1600 mm przeprowadzający ciek Struga Kawnicka. Na wlocie przepustu zamontować kłapę zwrotną zamykającą w czasie wypełnienia Polderu Golina odpływ wody w kierunku polderu Zagórów.

- 7) Jaz wlotowy w m. Kraśnica zaprojektować w miejscu istniejącego przeważu wałowego jako budowlę żelbetową, dokową, pięcioprzęsłową, z mostem, o następujących parametrach:

- światło jazu 5 x 4,0 m = 20,0 m,
- rzędna progu jazu 81,00 m n.p.m.,
- rzędna korony jazu 83,64 m n.p.m.,
- wysokość piętrzenia 1,84 m.

- 8) Jaz wlotowy w m. Rumin zaprojektować w km 8+884 istniejącego wału, jako budowlę żelbetową, dokową, trzyprzęsłową z mostem, o następujących parametrach:

- światło jazu 2 x 4,0 m + 1 x 2,00 m = 10,0 m,
- rzędna progu jazu 80,50 m n.p.m.,
- rzędna korony jazu 83,50 m n.p.m.,
- wysokość piętrzenia 2,20 m.

- 9) Jaz wylotowy w m. Sługocinek zaprojektować w km 0+225 istniejącego wału, jako budowlę żelbetową, dokową, trzyprzęsłową z mostem, o następujących parametrach:

- światło jazu 3 x 4,0 m = 12,0 m,
- rzędna progu jazu 78,16 m n.p.m.,
- rzędna korony jazu 81,84 m n.p.m.,
- wysokość piętrzenia 2,88 m.

- 10) W kilometrze 1+047 przebudowywanego wału zaprojektować przepust o świetle 3 x DN 1200.

- 11) Drogę leśną, o nawierzchni gruntowej ulepszonej, łączącą planowany jaz w Kraśnicy z przebudowywanym wałem wykonać po istniejącym śladzie.

- 12) W instrukcji gospodarowania wodą uwzględnić, bez umniejszania podstawowego celu i funkcji Polderu Golina, terminy i sposób opróżniania wynikające z minimalizacji negatywnego oddziaływania inwestycji na awifaunę lęgową; aktualizować zapisy instrukcji w oparciu o wyniki monitoringu ornitologicznego, o którym mowa w punkcie II.4.

4. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska.

Przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

5. Wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Nie stwierdzono transgranicznego oddziaływania inwestycji na środowisko.

6. Gotowość instalacji do wychwytywania dwutlenku węgla w przypadku instalacji do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej, o elektrycznej mocy znamionowej nie mniejszej niż 300 MW.

Przedmiotowe przedsięwzięcie nie jest instalacją do spalania paliw.

II. Nakładam następujące obowiązki dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

1. Prowadzić monitoring płatów siedlisk przyrodniczych obejmujących punkty o następujących współrzędnych podanych w układzie PUWG 1992:
 - a) siedlisko 91E0

Lp.	Współrzędne	
1.	X: 475907,40	Y: 403068,48
2.	X: 476044,98	Y: 401668,54
3.	X: 476227,54	Y: 400713,69
4.	X: 475775,10	Y: 399914,65
5.	X: 475693,08	Y: 399814,10
6.	X: 476306,92	Y: 397700,08
7.	X: 475177,15	Y: 396906,33
8.	X: 47004,78	Y: 395464,34
9.	X: 471793,12	Y: 392837,03

b) siedlisko 6440

Lp.	Współrzędne	
1.	X: 475846,54	Y: 401539,15
2.	X: 477330,86	Y: 399618,31
3.	X: 476227,54	Y: 399557,46
4.	X: 476576,79	Y: 399623,60

c) siedlisko 3150

Lp.	Współrzędne	
1.	X: 475822,73	Y: 402780,09
2.	X: 476089,96	Y: 402198,00
3.	X: 475761,88	Y: 401544,48
4.	X: 476420,69	Y: 400986,21
5.	X: 476484,19	Y: 400599,92
6.	X: 475888,88	Y: 400562,88
7.	X: 476195,79	Y: 398813,98
8.	X: 475576,67	Y: 3995225,71
9.	X: 475542,27	Y: 398747,83
10.	X: 475378,23	Y: 397906,45
11.	X: 471203,10	Y: 394771,13
12.	X: 772110,62	Y: 394469,51
13.	X: 471552,35	Y: 393368,84
14.	X: 471078,74	Y: 391246,88

- 1) Badania prowadzić zgodnie z metodyką opracowaną w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez GIOŚ.
- 2) Badania stanu zerowego ww. siedlisk przeprowadzić w następnym roku po zakończeniu realizacji inwestycji. W przypadku, gdy Polder Golina nie zostanie zalany, badania powtarzać co 5 lat, aż do pierwszego zalania, nie dłużej niż 15 lat.
- 3) Badania po pierwszym zalaniu Polderu Golina wykonać w 3 roku od zalania i kontynuować co 3 lata przez kolejne 6 lat.

- 4) Wyniki poszczególnych badań wraz z interpretacją uwzględniającą wyniki poprzednich badań i oceną wpływu na poszczególne płyty siedlisk, a także propozycją działań minimalizujących przedstawiać w formie pisemnej wraz z kopią na nośniku elektronicznym Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w ciągu dwóch miesięcy od zakończenia każdego badania.
- 5) Po zakończeniu monitoringu (ostatniego badania) zebrać wyniki poszczególnych badań, zinterpretować i ocenić wpływ inwestycji na płyty siedlisk przyrodniczych i ewentualnie zaproponować stosowne działania naprawcze lub minimalizujące. Opracowanie końcowe przekazać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w formie i terminie, o którym mowa w pkt. II.1.4).
2. Prowadzić monitoring płatów siedliska przyrodniczego 6410 obejmujących punkty o następujących współrzędnych podanych w układzie PUWG 1992:

Lp.	Współrzędne	
1.	X: 486038,15	Y: 440398,24
2.	X: 485137,69	Y: 437253,36
3.	X: 484953,11	Y: 437840,11

- 1) Badania prowadzić zgodnie z metodyką opracowaną w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez GIOŚ.
- 2) Badania stanu zerowego przeprowadzić w następnym roku po zakończeniu realizacji inwestycji.
- 3) W przypadku, gdy płat siedliska nie zostanie zalany, badania powtarzać co 3 lata, aż do pierwszego zalania, nie dłużej jednak niż 15 lat.
- 4) Badania po pierwszym zalaniu siedliska wykonać w następnym roku i kontynuować co 2 lata przez kolejne 6 lat.
- 5) Wyniki poszczególnych badań wraz z interpretacją uwzględniającą wyniki poprzednich badań i oceną wpływu przedsięwzięcia na poszczególne płyty siedlisk, oraz skuteczności działania zastawek a także propozycją ewentualnych działań minimalizujących przedstawiać w formie pisemnej wraz z kopią na nośniku elektronicznym Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w ciągu dwóch miesięcy od zakończenia każdego badania.
- 6) Po zakończeniu monitoringu (ostatniego badania) zebrać wyniki poszczególnych badań, zinterpretować i ocenić wpływ na płyty siedlisk przyrodniczych i ewentualnie zaproponować stosowne działania ratunkowe lub minimalizujące. Opracowanie końcowe przekazać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w formie i terminie, o którym mowa w pkt. II.2.5).
3. Prowadzić monitoring płatów siedlisk przyrodniczych obejmujących punkty o następujących współrzędnych podanych w układzie PUWG 1992:

a) siedlisko 4030

Lp.	Współrzędne	
1.	X: 484567,15	Y: 444125,00

b) siedlisko 6120

Lp.	Współrzędne	
1.	X: 484185,12	Y: 441627,34

c) siedlisko 2330

Lp.	Współrzędne	
-----	-------------	--

1.	X: 484664,15	Y: 443588,44
2.	X: 484619,29	Y: 444501,39
3.	X: 484691,41	Y: 439901,41

- 1) Badania prowadzić zgodnie z metodyką opracowaną w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez GIOŚ.
 - 2) Badania stanu zerowego przeprowadzić w następnym roku po zakończeniu realizacji inwestycji. W przypadku, gdy siedlisko nie zostanie zalane, badania powtarzać co 5 lat, aż do pierwszego zalania, nie dłużej niż 15 lat.
 - 3) Pierwsze badania po zalaniu siedliska wykonać w następnym roku i kontynuować co 2 lata przez kolejne 6 lat.
 - 4) Wyniki poszczególnych badań wraz z interpretacją uwzględniającą wyniki poprzednich badań i oceną wpływu przedsięwzięcia na poszczególne płyty siedlisk, oraz skuteczności działania zastawek a także propozycją ewentualnych działań minimalizujących przedstawiać w formie pisemnej wraz z kopią na nośniku elektronicznym Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w ciągu dwóch miesięcy od zakończenia każdego badania.
 - 5) Po zakończeniu monitoringu (ostatniego badania) zebrać wyniki poszczególnych badań, zinterpretować i ocenić wpływ na płyty siedlisk przyrodniczych i ewentualnie zaproponować stosowne działania ratunkowe lub minimalizujące. Opracowanie końcowe przekazać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w formie i terminie, o którym mowa w pkt. II.3.4).
4. Prowadzić monitoring awifauny lęgowej w obrębie obszaru Polderu Golina:
- 1) Badami objąć wszystkie gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz gęgawy *Anser anser*, cyranki *Spatula querquedula*, płaskonosy *Spatula clypeata*, krakwy *Mareca strepera*, cyraneczki *Anas crecca*, sieweczki obrożnej *Charadrius hiaticula*, kulika wielkiego *Numenius arquata*, rzykwa *Limosa limosa*, kszyska *Gallinago gallinago*, krwawodzioba *Tringa totanus* oraz rybitwy białoczelnej *Sternula albifrons*. W ramach badań określić szczegółową liczebność oraz rozmieszczenie ww. gatunków.
 - 2) Badania prowadzić corocznie w terminie od 1 lutego do 31 sierpnia w okresie pierwszych dziesięciu lat po zakończeniu realizacji Polderu Golina.
 - 3) Badania przeprowadzić w trakcie 3 kolejnych sezonów lęgowych, w których nastąpiło zalanie Polderu Golina.
 - 4) Badania przeprowadzić zgodnie z metodyką opracowaną dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska – Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. *Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny*. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa.
 - 5) Wyniki corocznych badań przedstawić w formie pisemnej wraz z kopią zapisaną na nośniku elektronicznym Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w ciągu dwóch miesięcy od zakończenia każdego z okresów obserwacji. W opracowaniu przedstawić analizę uwzględniającą wyniki poprzednich inwentaryzacji oraz ocenę wpływu inwestycji na poszczególne gatunki ptaków wraz z propozycją ewentualnych działań minimalizujących. W opracowaniu końcowym po dziesięcioletnim cyklu monitoringowym przedstawić uwagi do dotychczasowej instrukcji gospodarowania wodą Polderu Golina uwzględniające sposób zarządzania wodą minimalizujący negatywne oddziaływanie inwestycji na awifaunę lęgową Polderu Golina.
5. Prowadzić monitoring wybranych przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002 oraz Ostoja Rogalińska PLB300017.
- 1) Badania przeprowadzić w pierwszym roku po zakończeniu realizacji inwestycji, a następnie co trzy lata przez okres 10 lat.
 - 2) W całym obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002 na zachód od Polderu Golina do ujścia Prosnę do Warty badaniami objąć następujące

gatunki: gęgawa *Anser anser*, cyranka *Spatula querquedula*, płaskonos *Spatula clypeata*, krakwa *Mareca strepera*, cyraneczka *Anas crecca*, derkacz *Crex crex*, kropiatka *Porzana porzana*, żuraw *Grus grus*, sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula*, kulik wielki *Numenius arquata*, rzyk *Limosa limosa*, kszysk *Gallinago gallinago*, krwawodziób *Tringa totanus*, rybitwa białoczelna *Sternula albifrons*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, bąk *Botaurus stellaris*, bączek *Ixobrychus minutus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus* oraz podrózniczek *Luscinia svecica*.

- 3) W całym obszarze Natura 2000 Ostoja Rogalińska PLB300017 badaniami objąć rybitwę czarną *Chlidonias niger*.
- 4) Monitoring przeprowadzić zgodnie z metodyką opracowaną dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska – Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. *Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny*. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa.
- 5) Wyniki corocznych badań przedstawić w formie pisemnej wraz z kopią zapisaną na nośniku elektronicznym Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w ciągu dwóch miesięcy od zakończenia każdego z okresów obserwacji. W opracowaniu przedstawić analizę uwzględniającą wyniki poprzednich inwentaryzacji oraz ocenę wpływu inwestycji na poszczególne gatunki ptaków wraz z propozycją ewentualnych działań minimalizujących.

III. Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 i pkt 18 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

IV. Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 i pkt 18 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

V. Nie stwierdzam konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla planowanego przedsięwzięcia.

VI. Nie nakładam obowiązku przeprowadzenia analizy porealizacyjnej.

VII. Integralną częścią decyzji jest załącznik stanowiący charakterystykę przedsięwzięcia.

UZASADNIENIE

18 maja 2015 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, dalej *Regionalnego Dyrektora*, wpłynął wniosek Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, reprezentowanego przez panów Jarosława Rosę i Piotra Hausę z Biura Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o., o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: *Poprawa Bezpieczeństwa Przeciwpowodziowego w Dolinie Rzeki Warty – Budowa Polderu Golina w Powiecie Konieńskim*.

Do wniosku została załączona karta informacyjna przedsięwzięcia, dalej *k.i.p.* sporządzona zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dalej *ustawa o oś* (ówczesny Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.), wraz z załącznikami. Ostatecznie ustalono, po rozstrzygnięciu organu II instancji, które podlegało kontroli sądowej oraz zgodnie

wnioskodawcy, że przedsięwzięcie, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 35 ówczesnie obowiązującego rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71), kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Na podstawie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, dalej *k.p.a.*, (ówczesny Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), pismem z 22 maja 2015 r. znak: WOO-II.4233.2.2015.WM.1 *Regionalny Dyrektor* wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach m.in. o załącznik graficzny przedstawiający zasięg oddziaływania przedsięwzięcia, mapę sytuacyjno-wysokościową, o ile przedsięwzięcie dotyczy realizacji urządzeń piętrzących I, II lub III klasy, a także do wyjaśnienia dotyczącego pełnomocnictw oraz informacji związanych z właściwością organu. Jednocześnie, zgodnie z art. 40 § 2 *k.p.a.* (ówczesny Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), *Regionalny Dyrektor* wskazał, że pisma doręczać będzie jednemu z pełnomocników - panu Jarosławowi Rosie. Wymagane uzupełnienie wpłynęło do siedziby organu 2 czerwca 2015 r. czyniąc zadość wezwaniu.

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 19 *k.p.a.* (ówczesny Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) *Regionalny Dyrektor* zbadał swoją właściwość miejscową i rzeczową w sprawie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Zgodnie z uzupełnieniem wniosku przedsięwzięcie będzie realizowane w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych, dalej specustawy przeciwpowodziowej, (ówczesny Dz.U. z 2010 r. Nr 143, poz. 963 z późn. zm.). Ponadto, przedsięwzięcie jest planowane do realizacji w województwie wielkopolskim. W związku z powyższym, zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. i) oraz art. 123 ust. 1 *ustawy o os.* (ówczesny Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.), *Regionalny Dyrektor* uznał się za organ właściwy miejscowo i rzeczowo w sprawie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Na podstawie art. 61 § 4 *k.p.a.* (ówczesny Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), zawiadomieniem z 3 czerwca 2015 r. znak: WOO-II.4233.2.2015.WM.2 *Regionalny Dyrektor* poinformował strony o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie, a także o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz składania uwag i wniosków. W uzupełnieniu do wniosku, wnioskodawca złożył mapy w skali 1:2000, 1:5000, 1:10 000 umożliwiające szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obszaru, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.

Wobec faktu, iż liczba stron postępowania przekracza 20, organ zawiadamiał strony o swoich czynnościach zgodnie z art. 74 ust. 3 *ustawy o os.* (ówczesny Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.), w trybie art. 49 *k.p.a.* (ówczesny Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.). Wszystkie zawiadomienia dotyczące czynności organu w przedmiotowej sprawie były zamieszczane na tablicy ogłoszeń i na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz publicznie ogłaszane w sposób zwyczajowo przyjęty w gminach w granicach, których przedsięwzięcie będzie realizowane oraz, na tereny, których będzie oddziaływać, tj. w gminie miejsko-wiejskiej Golina, gminie wiejskiej Rzgów oraz w gminie wiejskiej Stare Miasto.

Wypełniając przepis art. 17 ust. 1 pkt 3 specustawy przeciwpowodziowej (ówczesny Dz.U. z 2010 r. Nr 143, poz. 963 z późn. zm.), *Regionalny Dyrektor* pismem z 25 czerwca 2015 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.3 zawiadomił Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o złożonym wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Pierwotnie, w oparciu o wniosek, przedsięwzięcie, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć

mogących znacząco oddziaływać na środowisko (ówczesny Dz. U. z 2010 r. Nr 213, poz. 1397) zaliczono do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Z tego względu, na podstawie materiałów i informacji o przedsięwzięciu przedstawionych w przedłożonym wniosku, uwzględniając w szczególności art. 63 ust. 3 pkt 1 *ustawy o os.* (ówczesny Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.), postanowieniem z 10 lipca 2015 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.6 *Regionalny Dyrektor* stwierdził potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz określił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

31 lipca 2015 r. wpłynęło do *Regionalnego Dyrektora* 14 wniosków podmiotów i osób o uznanie za stronę postępowania. W pismach tych wnoszący wskazali, że są właścicielami nieruchomości gruntowych położonych w obrębie planowanego Polderu Golina. Co do istoty przymiotu strony postępowania *Regionalny Dyrektor* udzielił odpowiedzi pismem z 11 sierpnia 2015 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.8 wyjaśniając wszystkim wnoszącym, że są stronami niniejszego postępowania.

Pismem z 31 lipca 2015 r. strona postępowania, pan Jacek Kosakowski, złożył zażalenie na postanowienie stwierdzające potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz określające zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Pismem z 11 sierpnia 2015 r. znak: WOO-II.4233.2.2015.WM.9 *Regionalny Dyrektor* przekazał zażalenie wraz z aktami sprawy Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska.

Pismem z 21 września 2015 r. strona postępowania pan Jacek Kosakowski wniósł o zawieszenie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia do czasu rozpatrzenia zażalenia przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. *Regionalny Dyrektor* przekazał wniosek organowi II instancji pismem z 12 października 2015 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.11. Jednak, po wydanym przez siebie rozstrzygnięciu, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska odesłał wniosek tutejszemu organowi. Wobec ustania bezpośredniej przyczyny, na którą strona powoływała się we wniosku, pismem z 5 lutego 2016 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.17 *Regionalny Dyrektor* poinformował stronę o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania.

Postanowieniem z 27 października 2015 r. znak DOOŚ-oa.I.4233.45.2015.mc.2 Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, po rozpoznaniu zażalenia, uchylił zaskarżone postanowienie w całości oraz umorzył postępowanie I instancji w tym zakresie. Stwierdził bowiem, że orientacyjna objętość wody w Polderze Golina według wariantu wybranego do realizacji wyniesie $V=33$ mln m³, zatem wpisuje się w definicję zawartą w § 2 ust. 1 pkt 35 rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, co oznacza, że przedsięwzięcie powinno zostać zakwalifikowane jako mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Wskutek tych ustaleń, organ II instancji stwierdził, że *Regionalny Dyrektor* nie miał podstawy prawnej do wydania zaskarżonego postanowienia, a zatem uchylił to postanowienie i umorzył postępowanie I instancji w tym zakresie jako bezprzedmiotowe. Skutkowało to również brakiem możliwości rozpoznania zarzutów merytorycznych podniesionych w zażaleniu.

Pismem z 9 listopada 2015 r. strona postępowania, pan Jacek Kosakowski wniósł o umorzenie postępowania, w związku z zaistnieniem jego zdaniem przeszkody formalnej związanej z zakazem lokalizowania przedsięwzięć w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Pismem z 25 listopada 2015 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.14 tutejszy organ wyjaśnił stronie treść art. 105 *k.p.a.* (ówczesny Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) oraz uzasadnił dlaczego nie ma podstaw do umorzenia postępowania. Pismem z 7 grudnia 2015 r. strona ponownie wniosła o umorzenie postępowania, powołując się na poprzednią argumentację i polemikę ze stanowiskiem organu w tej sprawie. Pismem z 5 lutego 2016 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.17 organ wyjaśnił, że podtrzymuje swoje argumenty z pisma

z 25 listopada 2015 r. i wskazał, że nie widzi podstaw do umorzenia postępowania oraz zapewnił, że obawy dotyczące jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, wyrażone w tych wnioskach, zostaną wnikliwie przeanalizowane i wzięte pod uwagę w prowadzonym postępowaniu.

Postanowienie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 27 października 2015 r. jest ostateczne w administracyjnym toku instancji. Oznacza to, że pomimo braku przymiotu prawomocności, od razu wiąże organ I instancji. W związku ze stanowiskiem organu II instancji wyrażonym w postanowieniu dotyczącym kwalifikacji przedsięwzięcia, na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. (ówczesny Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), pismem z 23 listopada 2015 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.13 *Regionalny Dyrektor* wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku o raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Pismem z 3 grudnia 2015 r. wnioskodawca przedstawił raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z załącznikami, zwany dalej *raportem*.

Pismem z 20 stycznia 2015 r. (zapewne omyłkowo w dacie pisma podano rok 2015 zamiast 2016, bowiem pismo wpłynęło 22 stycznia 2016 r.) strona postępowania, pan Jacek Kosakowski, wniósł uwagi do *raportu*. Do uwag tych *Regionalny Dyrektor* odniósł się w dalszej części decyzji.

Na podstawie art. 50 k.p.a. (ówczesny Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.) pismem z 19 lutego 2016 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.18 *Regionalny Dyrektor* wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia *raportu* m.in. z zakresu ochrony środowiska gruntowo-wodnego, ochrony wód powierzchniowych oraz gospodarki wodno-ściekowej, ochrony przyrody, gospodarki odpadami, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem oraz kwestii związanych z funkcjonowaniem przedsięwzięcia, treścią *raportu*, niejasnościami oraz w związku z uwagami strony postępowania. Pismem z 10 marca 2016 r., z uwagi na obszerny zakres wymaganych uzupełnień wnioskodawca prolongował termin złożenia uzupełnienia o dwa miesiące. W związku z brakiem uzupełnienia, pismem z 20 czerwca 2016 r. *Regionalny Dyrektor* ponownie wezwał do uzupełnienia *raportu*, w tym samym zakresie. Pismem z 22 czerwca 2016 r. wnioskodawca wyjaśnił, że planowany termin złożenia uzupełnienia to 18 lipca 2016 r. Tego dnia, uzupełnienie wpłynęło do organu. W wyniku analizy przedstawionego materiału, pismem z 14 grudnia 2016 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.26 *Regionalny Dyrektor* ponownie wezwał do uzupełnienia *raportu*, m.in. w zakresie ochrony środowiska gruntowo-wodnego, ochrony przyrody, a także w związku z opublikowaniem rozporządzenia z dnia 18 października 2016 r. Rady Ministrów w sprawie przyjęcia aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967), które weszło w życie 21 grudnia 2016 r., a także rozporządzenia z dnia 18 października 2016 r. Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1938), które weszło w życie 16 grudnia 2016 r. Pismem z 21 grudnia 2016 r. wnioskodawca prolongował termin złożenia uzupełnienia o 90 dni. Uzupełnienie wpłynęło 10 marca 2017 r. W związku z dalszymi wątpliwościami, pismem z 13 maja 2017 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.30 *Regionalny Dyrektor* ponownie wezwał do uzupełnienia *raportu* w zakresie związanym z gospodarką odpadów oraz ochroną przyrody. W odpowiedzi na wezwanie wnioskodawca pismem z 31 maja 2017 r. poprosił o spotkanie w celu omówienia istotnych kwestii związanych z przedsięwzięciem i wezwaniem. Spotkanie odbyło się 11 lipca 2017 r. w siedzibie organu. Uczestniczyli w nim m.in. przedstawiciele *Regionalnego Dyrektora*, inwestora oraz pełnomocnik. Na spotkaniu omówiono jakie informacje dotyczące gospodarki odpadami oraz ochrony przyrody są niezbędne w celu uzupełnienia *raportu*, a notatkę ze spotkania umieszczono w aktach sprawy. Pismem z 29 sierpnia 2017 r. złożono uzupełnienie do *raportu*, czyniąc zadość wezwaniam.

Pismem z 14 grudnia 2016 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.27 *Regionalny Dyrektor* skierował do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska prośbę o zwrot akt sprawy lub o

informację czy postanowienie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 27 października 2015 r. zostało zaskarżone do sądu oraz czy ewentualnie sąd wydał wyrok w sprawie. Pismem z 20 stycznia 2017 r. znak DOOŚ-oa.I.4233.45.2015.mc.12 organ II instancji wyjaśnił, że postanowienie z 27 października 2015 r. zostało zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, który to wyrokiem z 11 maja 2016 r. sygn. IV SA/Wa 3734/15 oddalił skargę. Jednak na wyrok została wniesiona skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W związku z powyższym *Regionalny Dyrektor* przeanalizował czy może zastosować art. 143 k.p.a. (ówczesny Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.), zgodnie z którym wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia, jednakże organ administracji publicznej, który wydał postanowienie, może wstrzymać jego wykonanie, gdy uzna to za uzasadnione. W niniejszej sprawie, pomimo braku prawomocnego postanowienia organu II instancji, *Regionalny Dyrektor* stwierdził wówczas, że planowane przedsięwzięcie jako strategiczna techniczna inwestycja przeciwpowodziowa Regionu Wodnego Warty wymieniona w Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, wymaga dalszego procedowania. Na tym etapie odstąpił zatem od czynności wstrzymujących dalsze postępowanie, jak np. zawieszenie postępowania. Zważył ponadto, że sądowniczo-administracyjne rozpoznanie co do kwalifikacji planowanego przedsięwzięcia nie zmieni jego skali i oddziaływania. Podejmował zatem dalsze czynności w sprawie.

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś (ówczesny Dz.U. z 2017 r. poz. 1405), pismem z 13 października 2017 r. znak: WOO-II.4233.2.2015.WM.33 *Regionalny Dyrektor* wystąpił do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, o wyrażenie opinii co do realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Opinią z 31 października 2017 r. znak DN-NS.9012.1636.2017 Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował pozytywnie warunki w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych dla planowanego przedsięwzięcia.

W celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, obwieszczeniem z 27 listopada 2017 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.35, w terminie od 30 listopada 2017 r. do 22 grudnia 2017 r. włącznie podano do publicznej wiadomości informacje o złożeniu wniosku w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, o zamieszczeniu informacji o wniosku w publicznie dostępnym wykazie danych, o organie właściwym do wydania opinii w przedmiotowej sprawie, o organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków, jak i do wydania niniejszej decyzji oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie, w terminie 21 dni, tj. od 1 grudnia 2017 r. do 21 grudnia 2017 r. Obwieszczenie to zostało wywieszone na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie miejsko-wiejskiej Golina, gminie wiejskiej Rzgów oraz w gminie wiejskiej Stare Miasto.

W trakcie trwania udziału społeczeństwa Pan Wiesław Wojciech Pluta-Plutowski, będący również - jak wskazywało pismo - stroną postępowania, pismem z 21 grudnia 2017 r. złożył uwagi do *raportu*. Pismem z 5 lutego 2018 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.41 organ wezwał do podpisania podania przez wnoszącego, pod rygorem jego nieuwzględnienia. Podpisane pismo wpłynęło 16 lutego 2018 r. Pismem z 13 kwietnia 2018 r. znak WOO-II.4233.2.2015.W.45 *Regionalny Dyrektor* wezwał stronę do złożenia wyjaśnień dotyczących treści uwag i ich niespójności z aktami sprawy. Wyjaśnienia wpłynęły 26 czerwca 2018 r.

Analizując dokumentację stwierdzono, że publikacja obwieszczenia dotyczącego udziału społeczeństwa w gminie Stare Miasto nastąpiła w dniach od 14 grudnia 2017 r. do 21 grudnia 2017 r. Jednocześnie, na odwrocie obwieszczenia znajdowała się niedokończona adnotacja co do terminu jego podania do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń urzędu.

Z powodu wątpliwości co do sposobu podania tego obwieszczenia do publicznej wiadomości, pismem z 12 listopada 2019 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.62 *Regionalny Dyrektor* skierował zapytanie do Urzędu Gminy Stare Miasto o wyjaśnienia. W odpowiedzi, pismem z 22 listopada 2019 r. znak: RGOŚ.6220.4.2015 Wójt Gminy wyjaśnił, że z powodów kadrowych nie może podać stanu faktycznego i przyczyny takiego terminu podania do wiadomości obwieszczenia.

Mając na uwadze konieczność rzetelnego przeprowadzenia postępowania, organ uznał za konieczne powtórzenie procedury z udziałem społeczeństwa w Gminie Stare Miasto. W związku z tym, obwieszczeniem z 2 grudnia 2019 r. znak: WOO-II.4235.9.2015.WM.63, w terminie od 2 grudnia 2019 r. do 24 grudnia 2019 r. włącznie podano do publicznej wiadomości informacje o złożeniu wniosku w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, o zamieszczeniu informacji o wniosku w publicznie dostępnym wykazie danych, o organie właściwym do wydania opinii w przedmiotowej sprawie, o organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków, jak i do wydania niniejszej decyzji oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie, w terminie 21 dni, tj. 3 grudnia 2019 r. do 23 grudnia 2019 r. Obwieszczenie to zostało wywieszone na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie wiejskiej Stare Miasto. W trakcie tego terminu nie złożono żadnych uwag lub wniosków.

W wyniku przeprowadzenia procedur udziału społeczeństwa, wpłynęły uwagi i wnioski tylko stron postępowania, które uwzględniono w poniższym zestawieniu:

1. Niezgodność przedłożonego *raportu* z jego zakresem określonym w postanowieniu Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska poprzez brak wszystkich elementów opisanych w art. 66 *ustawy ooś*.
2. Brak określenia podstawy prawnej sporządzenia *raportu*, poprzez brak przywołania postanowienia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i kwalifikacji w nim wskazanej.
3. Brak analizy w *raporcie* dotyczącej zasięgu oddziaływania akustycznego na etapie realizacji przedsięwzięcia, w tym uwzględniającej drogi dojazdowe ciężkiego sprzętu.
4. Brak informacji o postępowaniu z warstwą humusu pozyskaną w trakcie realizacji przedsięwzięcia.
5. Błędny wniosek o braku negatywnego oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne.
6. Brak opisu etapu likwidacji przedsięwzięcia.
7. Błędna teza dotycząca tego, że niepodjęcie realizacji inwestycji zwiększy ryzyko zagrożenia powodziowego obszaru, podczas gdy zdaniem wnoszącego realizacja inwestycji pogorszy bezpieczeństwo powodziowe obszaru obecnie chronionego wałami przeciwpowodziowymi przed powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat (stanowisko Prezesa KZGW).
8. Brak szczegółowego opisu dotyczącego ilości i terminów kontroli terenowych wykonanych w ramach inwentaryzacji awifauny.
9. Wniosek o wezwanie autorów *raportu* o wyniki monitoringu awifauny obejmującego cały obszar objęty przedsięwzięciem, zawierającego co najmniej roczne obserwacje, ze szczegółową oceną oddziaływania wykonaną przez specjalistę ornitologa.
10. Nieuprawnione stwierdzenie o braku występowania pachnicy dębowej i innych cennych gatunków owadów wobec zapisu w *raporcie* o braku inwentaryzacji całego obszaru przewidzianego do zalania.
11. Wprowadzanie w błąd twierdząc, że polder posiada obecnie status zalewowego, podczas gdy faktycznie jest chroniony przed zalaniem (stanowisko Prezesa KZGW).
12. Przywołanie w załącznikach dotyczących stanu jednolitych części wód inwestycji o innym piętreniu, aniżeli planowane.

13. Uzasadnienie twierdzenia o braku pogarszania potencjału jednolitych części wód w sytuacji braku inwentaryzacji chociażby zbiorników bezodpływowych terenu objętego realizacją.
14. Uzasadnienie tezy, że realizacja przedsięwzięcia poprawi jakość życia ludzi na polderze.
15. Błędne założenia, co do wpływu na krajobraz.
16. Brak inwentaryzacji w zakresie linii elektroenergetycznych i kolizji z nimi, a także oddziaływania w tym zakresie.
17. Brak odniesienia się do zmian w mikroklimacie i wpływu na klimat.
18. Brak oceny wpływu na programy rolno-środowiskowe na całym obszarze planowanego przedsięwzięcia.
19. Brak rzetelnej analizy konfliktów społecznych oraz brak odniesienia się do zarzutów dotyczących karty informacyjnej przedsięwzięcia podniesionych na etapie zażalenia na postanowienie.
20. Prawdopodobnie błędne ustalenie zakresu oddziaływania przedsięwzięcia wskutek przyjęcia założenia, że powódź jest z definicji zjawiskiem nieprzewidywalnym, co stanowiło trudność przy ustalaniu zakresu oddziaływania na etapie przygotowywania *raportu*.
21. Brak inwentaryzacji drzew i krzewów, które mogą zostać zniszczone lub wymagać wycinki w wyniku realizacji przedsięwzięcia dla obszaru przewidzianego do zalania.
22. Wniosek, aby w przypadku braku uzupełnień, przedstawić wariant alternatywny polegający na niepodjęciu realizacji przedsięwzięcia a w przypadku braku zgody wnioskodawcy odmówić uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia.
23. Brak analizy wpływu przedsięwzięcia na bioróżnorodność.
24. Brak wystarczających informacji o możliwych ruchach masowych ziemi wskutek realizacji przedsięwzięcia.
25. Brak analizy w zakresie gospodarki odpadami.
26. Wniosek o sporządzenie jednolitej wersji *raportu*.

Regionalny Dyrektor uwzględnił uwagi stron w analizie *raportu*. Co do ich treści odniósł się w dalszej części uzasadnienia.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (ówczesny Dz. U. z 2018 r. poz. 710), dalej *Prawo wodne*, powołująca Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, zwane dalej "Wodami Polskimi". Zgodnie z art. 526 tej ustawy, z dniem wejścia w życie ww. ustawy Wody Polskie wykonują zadania dotychczasowego Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, dotychczasowych dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz marszałków województw związane z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, a także inwestycjami w gospodarce wodnej. Stąd dotychczasowy wnioskodawca - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu - stał się Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 4 *ustawy ooś* (ówczesny Dz.U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.), w związku z art. 397 ust. 2 *Prawo wodne* (ówczesny Dz. U. z 2018 r. poz. 710), pismem z 11 stycznia 2018 r. znak: WOO-II.4233.2.2015.WM.38 *Regionalny Dyrektor* wystąpił do Ministra Środowiska, o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia. W wyniku rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 100), dział administracji rządowej dotyczący gospodarki wodnej objął Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Wobec czego, postanowieniem z 19 lutego 2018 r. znak DOK.WO.80.9.1.2018.KJ Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej uzgodnił i określił warunki realizacji, eksploatacji i

użytkowania przedsięwzięcia. Dotyczyły one zastosowania rozwiązań chroniących wody powierzchniowe, wody podziemne oraz glebę przed zanieczyszczeniem wynikającym z prowadzenia prac budowlanych, użytkowania sprzętu budowlanego oraz organizacji zaplecza budowy. Warunki te uwzględniono w niniejszej decyzji. Ponadto, określił warunki dotyczące eksploatacji Polderu Golina, tj. prowadzenia regularnych konserwacji wałów i budowli oraz kontroli napełniania i opróżniania Polderu Golina z wód powodziowych, które również uwzględniono w decyzji.

26 kwietnia 2018 r. weszła w życie zmiana art. 545 ust. 1 ustawy Prawo wodne, zgodnie z którą, do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy Prawo wodne, dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stosuje się przepisy dotychczasowe. Przedmiotowa sprawa została wszczęta przed 1 stycznia 2018 r., a zatem stosuje się do niej przepisy ustawy oś w brzmieniu sprzed zmiany dokonanej wejściem w życie Prawa wodnego, które nie zobowiązywały organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach do zasięgnięcia opinii organu właściwego do oceny wodnoprawnej przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Opierając się jednak na art. 7b k.p.a. *Regionalny Dyrektor* uwzględnił stanowisko Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, na zasadzie współdziałania organów.

Pismem z 13 kwietnia 2018 r. znak: WOO-II.4233.2.2015.WM.44 *Regionalny Dyrektor* skierował zapytanie do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu dotyczące stanu postępowania sądowoadministracyjnego przed Naczelnym Sądem Administracyjnym. Pismem z 7 maja 2018 r. znak PO.RPI.541.5.1.2018.SZ Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu wskazał, że do dnia sporządzenia pisma NSA nie rozstrzygnął wniesionej skargi.

Z uwagi na powyższe, postanowieniem z 28 maja 2018 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.46 *Regionalny Dyrektor* z urzędu zawiesił postępowanie do czasu zajęcia przez Naczelny Sąd Administracyjny stanowiska w sprawie skargi kasacyjnej od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 11 maja 2016 r. wydanego w sprawie IV SA/Wa/ 3734/15. Uznał, że postępowanie przed sądem ma charakter zagadnienia wstępnego. Od rozstrzygnięcia NSA zależeć będzie bowiem to dla jakiego przedmiotu wniosku, tj. dla jakiego przedsięwzięcia organ wyda decyzję. Zgodnie bowiem z art. 153 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (ówczesny Dz. U. z 2017 r., poz. 1369 z późn. zm.) ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu sądu wiążą w sprawie organy, których działanie było przedmiotem zaskarżenia, a także sądy, chyba, że przepisy prawa uległy zmianie. Ma to również istotne znaczenie w ujęciu procesowym, gdyż zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy oś (ówczesny Dz.U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.), w związku z art. 61 § 1 k.p.a. (ówczesny Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 z późn. zm.), postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ administracji prowadzi na wniosek strony. Oznacza to, że wnioskodawca planując podjęcie realizacji przedsięwzięcia pozostaje wyłącznym dysponentem swojego wniosku i w tym kontekście, rozporządza zakresem planowanego przedsięwzięcia. W niniejszej sprawie wnioskodawca wykorzystał wszelkie formy prawne dowiedzenia słuszności wskazanej przez siebie kwalifikacji przedsięwzięcia, bowiem jak wynika z orzeczeń sądów zaskarżył kolejne dwa wyroki, co oznacza, że ma to dla niego istotne znaczenie. Stanowisko co do kwalifikacji przedsięwzięcia niezgodnej z jego żądaniem może skłonić go np. do zaniechania realizacji planowanego przedsięwzięcia. W tym kontekście, zdaniem organu, brak ostatecznego rozstrzygnięcia w tej kwestii stanowi również materialnoprawną przeszkodę, bowiem od rozstrzygnięcia tego zagadnienia wstępnego zależy rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji.

Pismem z 11 listopada 2018 r. znak POP.RPI.541.5.1.2018.KSz Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu poinformował tutejszy organ o wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 16 października 2018 r. sygn. II OSK

2506/16. Wobec czego, pismem z 7 grudnia 2018 r. znak: WOO-II.4233.2.2015.WM.49 *Regionalny Dyrektor* wystąpił do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o odesłanie akt sprawy celem dokończenia postępowania administracyjnego.

21 lutego 2019 r. organ II instancji odesłał akta sprawy wraz z kopiami wyroków sądowych. Wobec czego, postanowieniem z 25 lutego 2019 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.49 *Regionalny Dyrektor* podjął z urzędu postępowanie w sprawie wydania decyzji.

Pismem z 27 lutego 2019 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.52 *Regionalny Dyrektor* wystąpił do umocowanego w sprawie pełnomocnika z zapytaniem, czy w świetle ustaleń dotyczących przedmiotu wniosku, wnioskodawca podtrzymuje swój wniosek i wolę uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia wymienionego w § 2 ust. 1 pkt 35 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także o to, czy przedstawione dokumenty, a także zakres przedsięwzięcia pozostają aktualne, oraz czy nadal przedsięwzięcie realizowane będzie na podstawie przepisów specustawy przeciwpowodziowej.

Pismem z 4 marca 2019 r. pełnomocnik odpisał, że wnioskodawca podtrzymuje wniosek i wolę uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także, że zakres przedsięwzięcia oraz treść złożonych dotychczas dokumentów są aktualne, a przedsięwzięcie będzie realizowane w oparciu o specustawę przeciwpowodziową.

Pismem z 12 lutego 2019 r. znak PO.RPI.541.3.1.2019.KS Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu poprosił o informację dotyczącą stanu sprawy. *Regionalny Dyrektor* udzielił informacji pismem z 28 lutego 2019 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.53. Jednocześnie w piśmie tym poinformował, że wystąpił do pełnomocnika z zapytaniem o podtrzymanie wniosku. Pismem z 27 marca 2019 r. znak PO.RPI.541.3.2.2019.EW Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu, jako podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia oświadczył, że podtrzymuje wniosek i wolę uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, którego zakres pozostaje aktualny, a także, że przedsięwzięcie będzie realizowane w oparciu o specustawę przeciwpowodziową.

W trakcie zawieszenia postępowania, pismem z 26 czerwca 2018 r. pan Wiesław Wojciech Pluta-Plutowski, strona tego postępowania, podtrzymał złożone przez siebie uwagi. Wobec czego, po podjęciu postępowania i ustaleniu, że wnioskodawca podtrzymuje swój wniosek o wydanie decyzji, *Regionalny Dyrektor* ponownie kompleksowo przeanalizował materiał dowodowy i uwagi stron złożone w toku postępowania i uznał, że niezbędne jest uszczegółowienie poruszanych przez strony kwestii. Wobec czego, na podstawie art. 50 k.p.a. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.) pismem z 15 kwietnia 2019 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.55 organ wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia dokumentacji. Uzupełnienie wpłynęło 15 maja 2019 r. czyniąc zadość wezwaniu organu. Analiza uzupełnienia wykazała, że nie wpływa ono na kształt i charakter przedsięwzięcia i jest jedynie uszczegółowieniem informacji zawartych w raporcie. W związku z tym, nie było konieczne powtórzenie postępowania z udziałem społeczeństwa, czy ponowne uzgodnienie realizacji przedsięwzięcia z organem wpadkowym.

Po zebraniu całości materiału dowodowego, na podstawie art. 10 § 1 k.p.a. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.) zawiadomieniem z 8 lipca 2019 r. znak WOO-II.4233.2.2015.WM.58 *Regionalny Dyrektor* poinformował strony postępowania o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie przed wydaniem decyzji. W wyznaczonym terminie, podanym w zawiadomieniu żadna ze stron postępowania nie złożyła uwag do zebranych dowodów i materiałów.

Planowane przedsięwzięcie dotyczy budowy w pełni sterowalnego zalewowego Polderu Golina, który wraz z pozostałymi budowlami przeciwpowodziowymi zlokalizowanymi w dolinie i w zlewni rzeki Warty, wykorzystywany będzie w procesie zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Warty. Jego realizacja ma poprawić bezpieczeństwo powodziowe w dolinie rzeki Warty poprzez efektywne wykorzystanie pojemności retencyjnej Polderu Golina do redukcji przepływów powodziowych o prawdopodobieństwie przewyższenia już od 10%, w szczególności jednak o prawdopodobieństwie przewyższenia 1%.

Przyczyną realizacji przedsięwzięcia jest fakt, że na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci, na skutek zmian w użytkowaniu doliny rzeki Warty nastąpiło zmniejszenie przestrzeni dostępnej dla przejścia wód wielkich, stąd wysokim przepływowi odpowiadają coraz wyższe stany wód. Celem przedsięwzięcia jest zatem obniżenie poziomu kulminacji wezbrań na Warcie przez sterowane zalewanie wodami powodziowymi sąsiadującego z rzeką Wartą Polderu Golina. Planowane przedsięwzięcie realizować będzie w ten sposób strategiczne cele zarządzania ryzykiem powodziowym przewidziane dokumentami planistycznymi w ramach gospodarowania wodą na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967), zwanego dalej PGW, oraz przede wszystkim zarządzania ryzykiem powodziowym w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1938), zwany dalej PZRP.

W PZRP nieuregulowane sprawy własnościowo-prawne istniejących polderów powodziowych wskazane zostały jako przyczyny problemu związanego z zarządzaniem ryzykiem powodziowym wyrażonym jako postępująca zabudowa obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (Q10% oraz Q1%), mająca wpływ na wzrost wrażliwości tych obszarów.

Omawiany odcinek doliny Warty aż do lat osiemdziesiątych XX wieku stanowił nieobwałowany obszar zalewowy chroniący tereny znajdujące się poniżej w tym miasto Poznań przed powodzią. Z tego powodu antropopresja była bardzo słaba, a stopień naturalności doliny wysoki. Koncepcja aktywizacji rolnej doliny Warty przewidywała ograniczenie wałami przeciwpowodziowymi naturalnej retencji Doliny Konińsko-Pyzderskiej, przenosząc zadania redukcji fali powodziowej na zbiornik Jezioro oddany do eksploatacji w 1986 roku. Jednakże, eksploatacja zbiornika wykazała, że w sytuacji jednoczesnego wystąpienia niekorzystnych czynników, takich jak utrzymywanie w zbiorniku normalnego poziomu piętrzenia oraz nadejście wezbrania powodziowego, rezerwa powodziowa może okazać się niewystarczająca do tego, aby zredukować przepływy maksymalne. Wobec czego, uzupełnieniem przeciwpowodziowej roli zbiornika Jezioro mają być odpowiednio przygotowane poldery – w tym Polder Golina. Planowane przedsięwzięcie ma na celu spowolnienie odpływu, poprawiając w ten sposób, zmniejszając skutki działalności człowieka, obieg wody w środkowym biegu rzeki Warty.

Obecny polder zlokalizowany jest na prawym brzegu rzeki Warty poniżej Konina w km od 397+350 do km 384+570 rzeki Warty. Od wschodu ogranicza go istniejący przelew stały betonowy. Od południa granicę stanowi prawobrzeżny wał przeciwpowodziowy rzeki Warty. Od północy wykorzystano naturalny układ rzeźby terenu. Od zachodu polder zamyka korpus nasypu autostrady A2 z wbudowanym przejazdem technicznym, który powoduje, iż wody powodziowe po przekroczeniu rzędnej drogi pod przejazdem mogą przelewać się swobodnie na obszar kolejnego polderu Łądek stwarzając dla niego zagrożenie powodziowe.

Obecnie na terenie polderu znajdują się następujące obiekty i budowle hydrotechniczne:

- wał przeciwpowodziowy o długości całkowitej ok. 11 km,
- przewał górny Kraśnica długości 200 m, o rzędnej korony 82,00 m n.p.m.,

- przewał dolny Osieczka długości 200 m, o rzędnej korony 80,45 m n.p.m.,
- jaz wpustowo-upustowy zlokalizowany w km 1+190 wału o świetle 3x4,0 m,
- przepust wałowy 3 Ø 1200 mm, zlokalizowany poniżej jazu,
- przepust Ø 1600 mm na Strudze Kawnickiej w korpusie nasypu autostrady A2,
- przepust 2 Ø 1600 mm w korpusie nasypu autostrady A2 (wykonany pod planowane, a niezrealizowane przełożenie koryta rz. Strugi Kawnickiej),
- korpus nasypu autostrady A2 (na odcinku od mostu na rzece Warcie do wiaduktu nad drogą Ślęgocin-Ślęgocinek).

W normalnych warunkach eksploatacji przy przeprowadzaniu wód wezbraniowych do rzędnej 82,00 m n.p.m. obszar polderu nie jest zalewany wodami rzeki Warty. Po przekroczeniu tej rzędnej woda samoczynnie wlewa się na teren polderu przelewem wałowym górnym w Kraśnicy, umocnionym płytami betonowymi o rzędnej korony przevalu obniżonej o ok. 1,0 m w stosunku do korony obwałowania. Napełnienie polderu jest również możliwe poprzez otwarcie jazu wpustowo-upustowego oraz poprzez przelew wałowy dolny zlokalizowany 3 km powyżej autostrady. Polder napełnia się wodą w sposób niekontrolowany dopóty, dopóki poziom wody w Warcie jest wyższy od poziomu wody na polderze. Nie jest on w żaden sposób usankcjonowany prawnie, stąd zalewanie go stanowi zagrożenie dla znajdującej się na nim zabudowy i sposobu jego użytkowania. Niemniej jednak, z uwagi na charakterystyczną budowę nazywany jest potocznie polderem. Zasięg zalania obrazują mapy szczególnego zagrożenia powodzią obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, a także obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%. Mapy te dostępne są na HYDROPORTALU (https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMZP data dostępu 4 lutego 2020 r.)

Do upuszczania wody z polderu, po przejściu wezbrania służą: jaz wpustowo-upustowy, przepust wałowy 3 Ø 1200 mm, przepust na Strudze Kawnickiej Ø 1600 mm oraz w najmniejszym stopniu przepust pod nową trasę Strugi Kawnickiej umiejscowiony w korpusie autostrady A2 (w sąsiedztwie drogi Ślęgocin-Ślęgocinek). Przepust wałowy i przepusty pod autostradą A-2 zaopatrzone są w klapy zwrotne, które uniemożliwiają cofanie się wód z międzywał na polder.

W celu zobrazowania różnicy między istniejącym a planowanym obiektem, w niniejszej decyzji posłużono się dwoma zwrótami: "polder" oznaczający istniejący obiekt oraz "Polder Golina" oznaczający planowane przedsięwzięcie wraz z jego realizacją, eksploatacją i oddziaływaniem.

Charakterystyka hydrologiczna rzeki Warty przedstawiona została na podstawie punktu wodowskazowego Sławsk, zlokalizowanego w km 392 rzeki Warty na wysokości polderu w miejscu przeprawy promowej Węglowskie Holendry - Sławsk. Dane hydrologiczne dla tego przekroju stanowiły podstawę modelowania działania Polderu Golina. Powierzchnia zlewni rzeki Warty w tym przekroju wynosi 13745,9 km². Rzędna zera wodowskazu wynosi 75,77 m n. Kr. Wartości przepływów Q o prawdopodobieństwie wystąpienia p wynoszą:

- p 10% - 345 m³/s
- p 2% - 471 m³/s
- p 1% - 524 m³/s
- p 0,5% - 570 m³/s
- p 0,2% - 645 m³/s.

Przy przepływie charakterystycznym Q10% poziom wody na wodowskazie wynosi 547 cm i odpowiada rzędnej 81,24 m n.p.m., poziom ostrzegawczy wyznacza stan 450 cm, a alarmowy 480 cm.

Cieki na omawianym obszarze charakteryzują się śnieżnodeszczowym reżimem zasilania. W rocznym cyklu zmienności stanów i przepływów wyróżnia się jeden okres wezbraniowy, z maksimum przypadającym najczęściej na marzec. Fale wezbrań roztopowych na mniejszych ciekach trwają około 20 dni, a na Warcie przeciętnie nawet ponad 50 dni i osiągają zdecydowanie wyższe kulminacje od sporadycznie obserwowanych i krótszych fal wezbraniowych spowodowanych opadami. Te ostatnie formują się zazwyczaj w lipcu i sierpniu po gwałtownych, nawałnych lub długotrwałych i rozległych deszczach. Obserwuje się szybkie przejście od kulminacji wiosennych do znacznie dłuższych letnio-jesiennych okresów niżówkowych. Niżówki te powstają w wyniku długotrwałego braku opadów atmosferycznych oraz dużych strat wody na parowanie w okresie letnim. Obserwowane minima przypadają najczęściej na okres od lipca do listopada. Przy niskich opadach w okresie letnio-jesiennym niżówki tego okresu przedłużają się i przechodzą, w uwarunkowaną ujemnymi temperaturami powietrza, niżówkę zimową. W okresie tym ograniczone zostaje zasilanie cieków spływem powierzchniowym, a w ich zasilaniu dominującą rolę odgrywają wody podziemne. W tym czasie na rzekach obserwuje się zjawiska lodowe, trwające przeciętnie od 61 do 90 dni. Ich początek przypada na pierwszą dekadę grudnia, natomiast koniec na Warcie najwcześniej obserwuje się w drugiej, a na mniejszych ciekach w pierwszej dekadzie marca. Mniejsze cieki tego obszaru charakteryzują stosunkowo małe różnice między średnimi maksymalnymi i średnimi minimalnymi stanami. Największą zmienność stanów i przepływów obserwuje się w miesiącach letnich (głównie w sierpniu) i zimowych (w lutym), co potwierdza, że w tych okresach mogą wystąpić zarówno silne wezbrania, jak i głębokie niżówki.

Planowany zakres zabezpieczeń przeciwpowodziowych przewidzianych do zastosowania w Polderze Golina ma zabezpieczyć obszar wewnętrzny na prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi $p=1\%$. Zadaniem projektu jest umożliwienie pełnej kontroli procesu zalewania Polderu Golina do poziomu maksymalnego 81,04 m n.p.m.

Analizę wariantów pracy Polderu Golina oparto na dwuetapowych opracowaniach Centrum Modelowania Powodzi i Suszy w Poznaniu, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Państwowego Instytutu Badawczego Oddział we Wrocławiu, dotyczących modelowania hydraulicznego przepływu fali powodziowej wzdłuż biegu doliny rzeki Warty na odcinku od Konina do Ślucogina ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na ten stan Polderu Golina. Celem tych modeli było w etapie pierwszym ocena wpływu istniejących rozwiązań konstrukcyjnych polderu na przebieg fali powodziowej w analizowanym odcinku doliny Warty, natomiast, w etapie drugim, analiza różnych scenariuszy sterowania napełnianiem i opróżnianiem Polderu Golina, służąca wytypowaniu najkorzystniejszych rozwiązań technicznych optymalizujących jego pracę. W modelowaniu uwzględniono dane przestrzenne w postaci przekrojów korytowych, numeryczny model terenu wykonany w technologii lotniczego skaningu laserowego, w siatce o rozmiarze pojedynczego węzła 8x8 m, parametry urządzeń wodnych, dane hydrologiczne w tym przepływy oraz stany zarówno historyczne jak i hipotetyczne. W analizach wykorzystywano dwie fale wezbraniowe:

- falę historyczną z wezbrania z 2010 roku, wyznaczoną według pomiaru w posterunku wodowskazowego Konin - Ślask (w pierwszym etapie),
- falę hipotetyczną o prawdopodobieństwie przewyższenia 1%, wyznaczoną przez IMGW na podstawie maksymalnych przepływów rocznych wg metody maksymalnej wiarygodności dla 60-cio letniego okresu obserwacji (1951-2010) w posterunku wodowskazowym Konin-Ślask (w obu etapach).

Obliczenia przepływu wód na Polderze Golina wykonano na dwuwymiarowym matematycznym modelu hydrodynamicznym. Celem analiz kluczowego etapu drugiego była jak największa redukcja maksymalnego natężenia przepływu w przekroju kontrolnym zlokalizowanym w km 382+650 Warty, tj. poniżej autostrady A2, przy uzyskaniu optymalnych warunków pracy Polderu Golina, np. rzędnej wody w jego wnętrzu. W opracowaniu tym przedstawiono następujące możliwe warianty, w tym warianty zalania Polderu Golina:

- brak możliwości zalewania – wariant 2.0.;

- zalewanie przez jaz górny (w miejscu przelewu górnego w Kraśnicy) – wariant 2.A.;
- zalewanie przez jaz dolny (w miejscu przelewu dolnego w Osiecznej) – wariant 2.B.;
- zalewanie poprzez jaz górny i dolny – wariant 2.C.

Analiza hydrogramów wykazała, że napełnianie Polderu Golina poprzez dwa jazy wlotowe (wariant 2.C.) daje najlepsze spośród rozpatrywanych wariantów rezultaty w redukcji kulminacji wezbrania na Warcie przy jednoczesnym efektywnym wykorzystaniu jego pojemności retencyjnej. Jednakże stwierdzono, że z powodu skomplikowanego sposobu sterowania jazem w miejscu przelewu dolnego rozwiązanie to mogłoby być trudne do zastosowania w praktyce. Ponadto, w opracowaniach stwierdzono, że dla innej lokalizacji jazu wylotowego (zlokalizowanego bliżej nasypu autostradowego A2) możliwe byłoby wcześniejsze rozpoczęcie zrzutu wody z Polderu Golina do Warty i skrócenie czasu przy uzyskaniu większego stopnia opróżnienia. W związku z tym wykonano dalsze analizy wariantowe uwzględniające budowę nowego jazu wylotowego w miejscu rozkopu wału przeciwpowodziowego wykonanego podczas powodzi w 2010 roku (i likwidację starego) oraz większe parametry jazu wlotowego (uwzględniając satysfakcjonujące wyniki wariantu 2.C., ale przy rezygnacji z jazu w miejscu przelewu wałowego dolnego). W toku prac przyjęto kilka wielkości jazu wlotowego w m. Kraśnica:

- minimum – 4x5m – wariant 2.1.
- maksimum – 8x5m – wariant 2.2.
- pośrednio – 6x5m – wariant 2.3.

Na podstawie uzyskanych wyników stwierdzono, że zwiększenie ilości prześięt jazu wlotowego w Kraśnicy miało istotny wpływ na maksymalny wydatek całkowity jazu podczas zalewania Polderu Golina oraz wielkość jego napełnienia. Miało to również przełożenie na redukcję maksymalnych wartości natężenia przepływu na Warcie. Wiązałoby się to jednak z budową dużego, ośmio przesłowego jazu oraz napełnieniem Polderu Golina do rzędnej maksymalnej, która wyniosłaby 81,63 m n.p.m. i wymagała znacznie wyższych obwałowań. W związku z tym, poszukując alternatywnego rozwiązania, zaproponowano wówczas dodatkową lokalizację jazu wlotowego w Ruminie, która w założeniach miałaby pozwolić na zmniejszenie ilości prześięt na jazie w Kraśnicy, przy podobnym natężeniu wpływu i uzyskać wielkość redukcji szczytu fali powodziowej na Warcie podobną do tej, którą uzyskano w wariantach 2.2., wykorzystując mniejszą pojemność Polderu Golina. Założenia te zdefiniowano i zweryfikowano przeprowadzając obliczenia modelowe w ramach kolejnego wariantu 2.3+. Stwierdzono wówczas, że największą redukcję maksymalnego natężenia przepływu na Warcie poniżej Polderu Golina, uzyskano dla wariantów 2.C., 2.2., 2.3+; redukcja maksymalnego natężenia przepływu na Warcie w przypadku wariantu 2.C., związana była z precyzyjnym sterowaniem jazami – w szczególności jazem dolnym, który wymagałby zamknięcia w chwili wyrównania poziomów na Polderze Golina i Warcie, aby nie dopuścić do odpływu wody z obszaru Polderu Golina; redukcja maksymalnego natężenia przepływu na Warcie w przypadku wariantu 2.2., związana byłaby z napełnieniem Polderu Golina do rzędnej 81,63 m n.p.m., co oznaczałoby konieczność znacznego podniesienia wałów przeciwpowodziowych; natomiast dla wariantu 2.3+ redukcja przepływu $p=1\%$ na Warcie związana byłaby z napełnieniem Polderu Golina do rzędnej niższej niż w wariantach 2.2. oraz nie wymagałaby zamykania jazów podczas jego napełnienia. W wariantach tym stan rzeki w przekroju kontrolnym poniżej autostrady A2 osiągał rzędną 79,73 m n.p.m. przy przepływie maksymalnym rzędu 431 m³/s. Dla wariantu 2.3+ przeprowadzono również symulacje modelowe, uwzględniając fale powodziowe hipotetyczne dla następujących prawdopodobieństw przewyższenia: $p=10\%$, $p=2\%$, $p=1\%$, $p=0,5\%$ i $p=0,2\%$. Taki model działania i zalewania Polderu Golina stał się ostatecznie podstawą przy projektowaniu planowanego przedsięwzięcia.

Następnie, w pracach studyjnych nad przedsięwzięciem przedmiotem analizy było modelowanie hydrauliczne doliny rzeki Warty od przekroju w kilometrze 352+450 do kilometra 206+300 rzeki Warty na przekroju wodowskazowym w Obornikach. Model obliczeniowy zawierał 206 przekrojów. Na modelowanym odcinku uwzględniono również główne dopływy Warty to jest Prosnę, Wrześnicę i Kanał Mosiński. Obliczenia dla fal

hipotetycznych zrealizowano dla wariantów: 2.0, 2.1 oraz 2.3+. W celu oceny analizy pracy Polderu Golina, przeanalizowano warunki hydrologiczne z powodzi w roku 2010. Z analizy tej fali wynika, że wariant 2.3+ w stosunku do wariantu 2.0 obniży stany powodziowe w Poznaniu, Śremie, Pyzdrach i Nowej Wsi Podgórnej o odpowiednio 0,286 m, 0,150 m, 0,226 m oraz 0,251 m. Największa redukcja stanów wystąpi w przekroju wodowskazowym Poznań, a najniższa w Śremie. Warta w Poznaniu posiada zwarte koryto i wąskie tereny zalewowe, stąd redukcja przepływu spowoduje większą redukcję stanów w porównaniu z przekrojami w obrębie szerokich dolin zalewowych lub posiadających kanały obiegowe, jak w Śremie.

Analiza skutków różnych wariantów sterowania Polderem Golina dla fali hipotetycznej na hydrogramach rzędnych zwierciadła wody w przekrojach wodowskazowych: Nowa Wieś Podgórna, Pyzdry, Śrem i Poznań posłużyła do wyboru optymalnego wariantu sterowania ryzykiem powodziowym. Opracowania modelowe IMGW pozwoliły na optymalne zaprojektowanie urządzeń hydrotechnicznych stanowiących infrastrukturę techniczną Polderu Golina. Badania modelowe uwzględniają sposób prowadzenia gospodarki wodnej na Zbiorniku Jezioro wynikający z zatwierdzonej decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego Instrukcji Gospodarowania Wodą. Nie uwzględniają jednak wpływu oddziaływania planowanego Zbiornika Wielowieś Kłasztorna na dolinę rzeki Warty w okresach działania Polderu Golina ze względu na brak tego zbiornika, nieznana datę jego powstania oraz brak instrukcji gospodarowania wodą.

Pośród powyższych wariantów modelowania, wariantem proponowanym do realizacji, osiągającym najlepsze warunki redukcji fali powodziowej w dolinie rzeki Warty oraz najlepsze i najbezpieczniejsze warunki pracy urządzeń Polderu Golina i minimalizacji oddziaływania na obszar Natura 2000 uznano wariant 2.3+ (przedstawiony w raporcie jako 2). Wariant ten umożliwia sterowanie ryzykiem powodziowym dla powodzi o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%, czyli raz na 100 lat. Cechuje go brak zmian w reżimie rzeki w zakresie stanów średnich i niskich co umożliwia występowanie zalewów poniżej Polderu Golina. Ponadto, w związku z analizą zagadnień przyrodniczych, w warunkach użytkowania Polderu Golina w tym wariantcie wnioskodawca planuje wprowadzić modyfikacje w gospodarowaniu wodami umożliwiające zachowanie walorów przyrodniczych poprzez zasilanie go wodami o prawdopodobieństwie przewyższenia $p=10\%$ i większym. Aspekt przyrodniczy będzie jedną z przesłanek decydujących o zalaniu Polderu Golina, o którym każdorazowo będzie decydował zespół wyznaczony w instrukcji gospodarowania wodą. Podsumowując, wariant ten ma zapewnić:

- sterowanie gospodarką wodą poprzez możliwość zalewania wodami o prawdopodobieństwie przewyższenia $p=10\%$ i większym;
- poprawę bezpieczeństwa powodziowego w dolinie rzeki Warty poprzez obniżenie wielkości przepływów wezbraniowych, np. dla $p=1\%$ o około $91 \text{ m}^3/\text{s}$ co stanowi ponad 17% wielkości tego przepływu;
- znaczne zmniejszenie ryzyka powodziowego w przypadku jednoczesnego nałożenia się fal wezbraniowych przy ujściu Prosy do Warty;
- zabezpieczenie polderu Łądek oraz nasypu autostrady A2;
- uregulowanie stanu prawnego obszaru Polderu Golina, m.in. poprzez wykup wszystkich nieruchomości;
- poprawę funkcjonowania obszarów Natura 2000 poprzez dodatkowe działania minimalizujące, m.in. w formie piętrzenia wody na sieci rowów melioracyjnych na samym Polderze Golina.

Zgodnie z art. 16 pkt. 41 Prawa Wodnego pod pojęciem polderu przeciwpowodziowego rozumie się urządzenie wodne odgrodzone od koryta rzeki, mogące okresowo przetrzymywać nadmiar wód powodziowych, zalewane, a następnie odwadniane przy pomocy urządzeń wlotowych i upustowych, samoczynnie lub w sposób kontrolowany.

Realizacja przedsięwzięcia wymagała będzie m.in. rozbiórki niektórych obiektów hydrotechnicznych, przebudowy wałów, budowy budowli wlotowych i wylotowych oraz przepustów, budowy nowego odcinka obwałowania wzdłuż autostrady A2. Budowa planowanego Polderu Golina obejmie zatem:

- przebudowę istniejącego wału o długości około 11,1 km (według wyciągu z PZT 10879,4 m) wraz z przegradą przeciwnieprzepuszczalną,
- budowę wału wzdłuż autostrady A2 o długości około 1,5 km (według wyciągu z PZT 1521,8 m), łączącego istniejący wał z naturalną skarpią doliny z wbudowaną przesłoną przeciwnieprzepuszczalną i rowem przywałowym,
- budowę pompowni odwadniającej w korpusie nowego obwałowania o maksymalnym wydatku $Q=308 \text{ l/s}$,
- budowę przepustu DN 1600 mm na Strudze Kawnickiej z klapą zwrotną na wlocie, w korpusie nowego obwałowania,
- budowę jazu wlotowego w m. Kraśnica o świetle $5 \times 4,0 \text{ m}$,
- budowę jazu wlotowego w m. Rumin o świetle $2 \times 4,0$ i $1 \times 2,0 \text{ m}$,
- budowę jazu wylotowy w m. Sługocinek o świetle $5 \times 4,0 \text{ m}$,
- budowę przepustu $3 \times \text{DN } 1200$ w km 1+047 istniejącego obwałowania,
- budowę infrastruktury technicznej, w tym drogi technologicznej do obsługi obiektów w trakcie wezbrania, linii energetycznej, przejazdów wałowych.

Ponadto, na potrzeby realizacji przedsięwzięcia, przewiduje się:

- budowę drogi tymczasowej, przywałowej,
- budowę 10 tymczasowych placów manewrowych o nawierzchni utwardzonej rozmieszczonych równomiernie wzdłuż istniejącego wału,
- budowę i organizację zaplecza budowy w formie tymczasowego ogrodzonego placu o powierzchni do 2000 m^2 , planowanego w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego wału.

Szczegółowe parametry obiektów przedstawiono w charakterystyce przedsięwzięcia stanowiącej załącznik do decyzji. Jednocześnie, w celu zachowania spójności, część z parametrów technicznych planowanego Polderu Golina, które przekładają się m.in. na skalę oddziaływania, określono jako warunki realizacji przedsięwzięcia.

Zadaniem Polderu Golina będzie okresowe retencjonowanie części wód wezbraniowych rzeki Warty i tym samym redukcja wielkości przepływu wezbraniowego, co w konsekwencji spowoduje obniżenie stanów lustra wody w trakcie kulminacji, wpływając dzięki temu na zmniejszenie obciążeń obwałowań przeciwpowodziowych poniżej Polderu Golina.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w uzupełnieniu raportu, uruchomienie i obsługa urządzeń hydrotechnicznych Polderu Golina będzie prowadzona w oparciu o 72-godzinne prognozy hydrologiczne uzyskiwane z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej z wodowskazów w zlewni Warty, o planowane odpływy ze zbiornika Jezioro, a także w przypadku awarii budowli do prowadzenia gospodarki wodnej w zlewni rz. Warty. Decyzję o zalaniu Polderu Golina podejmować będzie komisja, której skład i sposób organizacji określony zostanie w instrukcji gospodarowania wodą. Z informacji przedstawionych w uzupełnieniu raportu wynika, że wpuszczanie wody na Polder Golina powinno rozpocząć się 32 do 36 godzin przed falą kulminacyjną. Wówczas działanie to osiągnie największą skuteczność w obniżaniu wysokości fali. Harmonogram tych działań będzie uwzględniał czas niezbędny do skutecznego powiadomienia przyszłych użytkowników gruntów Polderu Golina o planowanym zalaniu.

Każdorazowo decyzja o zalaniu Polderu Golina podejmowana będzie przez komisję zgodnie z instrukcją gospodarowania wodą w oparciu o szereg przesłanek, w tym przyrodniczych. Z tego względu nie jest przesądzone to, że zalewanie Polderu Golina będzie realizowane w każdym przypadku wystąpienia wód o prawdopodobieństwie $\geq 10\%$. Z tego względu częstotliwość zalewania Polderu Golina może nie być częstsza od obecnej. W przypadku decyzji o nie zalaniu Polderu Golina projektowane budowle hydrotechniczne

zapewnią ochronę jego terenu przed wodami o prawdopodobieństwie wystąpienia 0,5% (wysokość wałów będzie o 30 cm wyższa od poziomu wody kontrolnej czyli o prawdopodobieństwie wystąpienia 0,5%).

Mimo że, w badaniach modelowych dla rzeki Warty wykorzystano najnowszą bazę danych wysokościowych i sytuacyjnych, to uwzględniając zmienność i nieregularność zjawisk powodziowych, nie sposób precyzyjnie przewidzieć częstotliwości występowania i skali powodzi. W uzupełnieniu *raportu* przedstawiono obliczenia modelowe hipotetycznych fal powodziowych i prognozowane możliwości zalania Polderu Golina. Przy przepływie o prawdopodobieństwie 10% jazy wlotowe zostaną uruchomione jeżeli rzędna na wodowskazie Sławsk osiągnie 81,00 m n.p.m. (stan 523 cm), wówczas na Polder Golina skierowane zostaną wody o objętości 16,85 mln m³, gromadzone do rzędnej 80,11 m n.p.m. przez 1273 godziny. Przy przepływie o prawdopodobieństwie 1% jazy wlotowe zostaną uruchomione jeżeli rzędna na wodowskazie Sławsk osiągnie 81,40 m n.p.m. (stan 553 cm), wówczas na Polder Golina skierowane zostaną wody o objętości 33,32 mln m³, gromadzone do rzędnej 80,87 m n.p.m. przez 1500 godzin. Przy przepływie o prawdopodobieństwie 0,5% jazy wlotowe zostaną uruchomione jeżeli rzędna na wodowskazie Sławsk osiągnie 81,53 m n.p.m. (stan 576 cm), wówczas na Polder Golina skierowane zostaną wody o objętości 34,02 mln m³, gromadzone do rzędnej 81,04 m n.p.m. przez 1554 godziny. Powyżej tej rzędnej Polder Golina nie będzie już napełniany. W warunkach realizacji przedsięwzięcia określono maksymalną rzędną zalania w celu ochrony dóbr materialnych, zdrowia i życia oraz ograniczenia strat przyrodniczych. Maksymalny dopływ wody na Polder Golina przez dwa jazy przy p=0,5% wyniesie 106 m³/s. Jak wynika z uzupełnienia *raportu*, jaz wylotowy o maksymalnym wydatku 31 m³/s zostanie otwarty jeżeli po przejściu fali kulminacyjnej rzędne wody na wodowskazie osiągną 79,95 m n.p.m. Szacuje się, że czas otwarcia jazów wlotowych wyniesie około 6-8 dni, wylotowych 40-60 dni, a czas trwania zalewu Polderu Golina do 70 dni. Zrzut prowadzony będzie w sposób stopniowy i kontrolowany. Pozwoli to uniknąć zbyt gwałtownego napłynięcia wody do Warty i utworzenia dodatkowego szczytu fali. Należy jednak mieć na uwadze, że rzeczywisty przebieg wezbrania może być inny, zależny od wielu obecnie trudnych do przewidzenia czynników.

Jak wynika z przedłożonej dokumentacji, status Polderu Golina, jako budowli przeciwpowodziowej po realizacji przedsięwzięcia zostanie prawnie usankcjonowany. Na potrzeby jego prawidłowej eksploatacji sporządzona zostanie również instrukcja gospodarowania wodą. W tym celu wnioskodawca planuje wykup wszystkich nieruchomości znajdujących się obecnie na terenie polderu. W ten sposób, w trakcie zalewania Polderu Golina nie ucierpią mieszkańcy, oraz ich dobra materialne. Odnosząc się jednak do kwestii bezpieczeństwa mieszkańców w otoczeniu Polderu Golina oraz wpływu przedsięwzięcia na dobra materialne, na wezwanie organu, w uzupełnieniu *raportu* wyjaśniono, że przy rzędnej lustra wody na Polderze Golina równym 81,04 m n.p.m. najbliższa zabudowa mieszkaniowa znajdować się będzie w odległości 1 m w miejscowości Śługocinek, 50 m w miejscowości Radolina, 98 m w miejscowości Myślibórz, 25 m w miejscowości Golina, 22 m w miejscowości Węglew oraz 60 m w miejscowości Kraśnica. Z uwagi na tak bliskie sąsiedztwo lustra wody i zabudowy, w decyzji nałożono warunek, aby w trakcie zalania Polderu Golina do maksymalnej rzędnej, regularnie monitorować stan techniczny najbliższej zlokalizowanej zabudowy w miejscowościach Śługocinek, Radolina, Myślibórz, Golina, Węglew oraz Kraśnica, aż do momentu opróżnienia Polderu Golina ze zgromadzonej wody.

W związku z tym, że planowane przedsięwzięcie skutkować będzie istotną ingerencją w życie mieszkańców polderu, bowiem wymaga wykupu należących do nich nieruchomości i ich wysiedlenia, organ wezwał wnioskodawcę do wykazania i uzasadnienia celowości realizacji Polderu Golina, rozumianej jako nadrzędność interesu społecznego/publicznego nad interesem indywidualnym. Wnioskodawca wyjaśnił, że planowane przedsięwzięcie wymienione jest w Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru Dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r., póź. 1938), dla którego przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania

na środowisko. Wskazane zostało na liście technicznych inwestycji strategicznych, m.in. w tabeli szczegółowych list inwestycji strategicznych, to jest o najwyższym priorytecie – technicznych i nietechnicznych, przeanalizowanych i wpływających na ograniczenie ryzyka powodziowego w regionie wodnym Warty oraz inwestycji buforowych w Regionie Wodnym Warty, a jego opis, jest zgodny z zakresem planowanego przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie realizuje działanie polegające na budowie retencji dolinowej (w tym polderowej) w myśl zasady „oddania przestrzeni rzece” i niedopuszczenia do „transferu ryzyka powodziowego”.

Jak wyjaśnił wnioskodawca, prognozowana redukcja stanów wody w okresie wezbrań przyczyni się do zmniejszenia ryzyka wystąpienia powodzi przede wszystkim poprzez zmniejszenie oddziaływania na wały przeciwpowodziowe, bowiem zmniejszenie poziomu wody w międzywalu spowoduje zmniejszenie parcia hydrostatycznego na obwałowania i tym samym zmniejszy ryzyko wystąpienia zjawisk filtracyjnych, których następstwem mogą być nie tylko przesłaki (powodujące lokalne zalania, czy wzrost nakładów na odwadnianie obszarów chronionych), ale i odcinkowe zniszczenia korpusu wałów, a w ich efekcie zalanie obszarów chronionych (jak to miało miejsce na polderze podczas powodzi w 2010 roku). Jak wyjaśniono, obecnie ryzyko zwiększa nawet stan obwałowania, bowiem zdecydowana większość obwałowań na odcinku od polderu do Poznania ma już ponad 30 lat, a ich projekty opierały się na odbiegających od obecnych wielkości przepływów prawdopodobnych i odpowiadających im stanów wód. W trakcie przygotowywania PZRP w dolinie rzeki Warty wydzielono około 123470 ha terenów znajdujących się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, a całkowitą wartość majątku w tym obszarze wyceniono na 2,6 mld zł. Natomiast średnioroczne straty powodziowe oszacowano na kwotę 104,8 mln zł. Tymczasem, realizacja przedsięwzięcia sprawi, że dla wody o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%, wprowadzenie wody na Polder Golina obniży stan Warty w przekroju poniżej autostrady A2 o 27 cm. Natomiast analiza powodzi jaka wystąpiła w 2010 roku wskazała, że stan wody na wodowskazie w Nowej Wsi Podgórnej obniżyłby się o 25 cm, w Pyzdrach o 22 cm, w Śremie o 15 cm, a w Poznaniu o 28 cm, gdyby polder działał tak jak obecnie planowany obiekt. Pozwoli to zapewne na obniżenie ryzyka zniszczenia wałów i w konsekwencji poprawi bezpieczeństwo przeciwpowodziowe terenów zawała poniżej Polderu Golina.

Odnosząc się do art. 81 ust. 3 ustawy oś dokonano analizy wpływu przedmiotowego przedsięwzięcia na cele środowiskowe zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967). Analiza obejmowała dwa zasadnicze aspekty: analizę wpływu realizacji Polderu Golina na jednolitą część wód powierzchniowych (jcwp) Dopływ z Głódowa, który przebiega przez Polder Golina i znajdującą się powyżej Polderu Golina jcwp Warta od Topca do Powy, w której zlewni znajdować się będzie jaz w Kraśnicy oraz wpływ eksploatacji Polderu Golina na reżim i przepływy w Warcie, którą na tym odcinku tworzy jcwp Warta od Powy do Prosnicy, sąsiadująca z Polderem Golina i Warta od Prosnicy do Lutyni, która znajduje się poniżej Polderu Golina.

Dopływ z Głódowa o kodzie PLRW600017183549 jest niemonitorowaną naturalną częścią wód, w typie 17 - potok nizinny piaszczysty o złym stanie, niezagrażoną ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Nie wyznaczono dla niej derogacji. W nomenklaturze nazywany jest Strugą Kawnicką. Ciek ten jest prawobrzeżnym dopływem Warty. Wypływa z Jeziora Głódowskiego i około 5 km poniżej jeziora, w miejscowości Kawnice wpływa na teren Polderu Golina i zachodnim jego brzegiem płynie poprzez starorzeczna w kierunku autostrady A2. Opuszcza Polder Golina przepustem pod autostradą i uchodzi do Warty około 400 metrów poniżej. Z *raportu* wynika, że przepływy w Dopływie z Głódowa regulowane są budowlami hydrotechnicznymi.

Warta od Topca do Powy o kodzie PLRW600021183519 jest monitorowaną, silnie zmienioną częścią wód o złym stanie, zagrożoną ryzykiem nieosiągnięcia celów

środowiskowych z derogacją czasową od osiągnięcia celu środowiskowego z powodu braku możliwości technicznych. W uzasadnieniu wskazano m.in., że nie zidentyfikowano presji mających wpływ na obniżoną ocenę stanu chemicznego dlatego konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn nieosiągnięcia celu, a następnie zaplanowanie działań naprawczych, co nastąpi co roku 2021. Z planowanego Polderu Golina jedynie jaz w Kraśnicy znajduje się w zlewni tej jcwp.

Warta od Powy do Prosnys o kodzie PLRW60002118399 jest monitorowaną silnie zmienioną częścią wód o złym stanie, zagrożoną ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych z derogacją czasową od osiągnięcia celu środowiskowego z powodu braku możliwości technicznych. W uzasadnieniu wskazano m.in., że nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości i konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Ma to zapewnić realizację działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych. Planowany Polder Golina sąsiaduje z tą jcwp, a jego oddziaływanie wynikać będzie z przechwytywania wód z powodzi, a więc obniżania kulminacji i zmniejszania przepływów oraz zrzutu wód zgromadzonych w Polderze Golina po przejściu fali powodziowej.

Podobne oddziaływanie w skutkach zachodzić będzie we wszystkich jcwp poniżej Polderu, w tym m.in. w jcwp Warta od Prosnys do Lutyni o kodzie PLRW60002118519.

Celem środowiskowym dla jcwp Dopływ z Głódowa jest ochrona jej wód oraz poprawa stanu ekologicznego i utrzymanie stanu chemicznego, tak, aby osiągnąć co najmniej dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych. Celem środowiskowym jcwp związanych w Wartą jest poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego tak, aby osiągnąć co najmniej dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny oraz osiągnięcie możliwości migracji organizmów wodnych. Jednocześnie w dalszej części decyzji przeanalizowano cele środowiskowe, wynikające z lokalizacji na terenie Polderu Golina form ochrony przyrody. Celem środowiskowym dla obszarów chronionych jest osiągnięcie norm i celów wynikających z przepisów, na podstawie których te obszary chronione zostały utworzone, przepisów ustanawiających te obszary lub dotyczących tych obszarów, o ile nie zawierają one w tym zakresie odmiennych uregulowań.

W raporcie przedstawiono stan elementów fizykochemicznych i elementów hydromorfologicznych (metodą *River Habitat Survey*) jcwp Dopływ z Głódowa na podstawie dostępnych danych z 2007 roku oraz w oparciu o badania przeprowadzone w dwóch miejscach w Radolinie oraz w Mysłiborskich Holendrach wykonanych na potrzeby przedsięwzięcia w 2014 roku na podstawie obowiązujących wówczas rozporządzeń wykonawczych. Natomiast stan elementów fizykochemicznych, chemicznych jcwp Warta od Powy do Prosnys i Warta od Prosnys do Lutyni przedstawiono na podstawie wyników monitoringu jakości wód powierzchniowych prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w latach 2011, 2012, 2013 oraz badań przeprowadzonych na potrzeby przedsięwzięcia w 2014 na przekroju w Śługocinie i w Pyzdrach.

W przypadku Dopływu z Głódowa analiza wykazała poprawę stanu elementów fizykochemicznych, bowiem wszystkie wskaźniki, które w badaniach z 2007 roku były $\geq$ III klasy, w badaniach z 2014 osiągnęły dobry lub bardzo dobry stan. Oceny elementów hydromorfologicznych jcwp Dopływ z Głódowa dokonano na podstawie metody RHS dla trzech 500 metrowych odcinków. Analiza hydromorfologiczna wykazała, że obecne cechy zlewni Dopływu z Głódowa są efektem przekształceń antropogenicznych oraz cech ekofizjograficznych obszaru jak też zjawisk ekstremalnych, a zlewnia cieku wykazuje liczne przekształcenia związane z użytkowaniem polderu.

Analiza wyników monitoringu i badań jcwp związanych z Wartą nie wykazała znaczących pogorszeń wskaźników elementów fizykochemicznych i wykazała prawdopodobną poprawę stanu chemicznego.

W odniesieniu do Dopływu z Głódowa stwierdzono, że elementy składowe planowanego Polderu Golina nie ingerują znacząco w warunki hydrologiczne cieku. W planowanym obwałowaniu wykonany zostanie przepust zapewniający trwały przepływ cieku w normalnych warunkach. Również, na czas realizacji przepustu zapewniona zostanie ciągłość przepływu. Jednocześnie, w ramach działań minimalizujących w zakresie przyrody, m.in. na korycie głównym Dopływu z Głódowa planowanych jest kilka zastawek na istniejących przepustach, których zadaniem będzie poprawa warunków wodnych m.in. w siedliskach. Z uwagi na istniejące już w tej jcwp przekształcenia, nie przewiduje się, aby realizacja zastawek wpłynęła negatywnie na stan hydromorfologiczny, tym bardziej, że ciek ten nie jest istotny z uwagi na zachowanie ciągłości migracji organizmów wodnych. Nie przewiduje się zatem istotnego wpływu przedsięwzięcia na elementy biologiczne i hydromorfologiczne cieku. Jednocześnie, przedsięwzięcie nie będzie powodowało emisji substancji do środowiska, a zaproponowane rozwiązania etapu budowy zabezpieczą ciek przed zanieczyszczeniem na tym etapie. Zmianie może ulec struktura użytkowania terenu na Polderze Golina, szczególnie rolna odpowiedzialna za kierowanie do wód spływem powierzchniowym biogenów. Jednak jak wykazały przeprowadzone badania, poprawie uległy wskaźniki związane z azotem i fosforem, co pozwala stwierdzić, że już obecnie rolnictwo nie stanowi istotnego obciążenia zlewni Dopływu z Głódowa. Ponadto, przed oddaniem Polderu Golina do użytkowania zobowiązano wnioskodawcę do usunięcia wszystkich zbiorników bezodpływowych, płyt obornikowych i innych zbiorników lub miejsc gromadzenia i przechowywania ściółek, nawozów lub odpadów znajdujących się obecnie na polderze wraz z ich zawartością. Rozwiązanie to wyeliminuje ryzyko zanieczyszczenia wód pozostałościami ze zbiorników na etapie zalania Polderu Golina. Ponadto, zagwarantuje bezpieczeństwo użytkownikom i postronnym osobom, przebywającym na Polderze Golina. Nie przewiduje się zatem również wpływu przedsięwzięcia na elementy fizykochemiczne oceny stanu, jak i stan chemiczny. Stwierdzono również, że w przypadku zalania Polderu Golina zasięg cofki w Dopływie z Głódowa będzie wynosił ok. 500 m od obrzeża Polderu Golina, a zasięg jej oddziaływania obejmie powierzchnię ok. 15 ha; stan ten jednak trwał będzie przez krótki okres czasu i tylko wtedy kiedy nastąpi zalanie Polderu Golina.

W odniesieniu do pozostałych jcwp związanych z rzeką Wartą nie przewiduje się wpływu realizacji przedsięwzięcia na wskaźniki biologiczne oceny stanu, bowiem nie ingeruje ono w koryto rzeki Warty. Podobnie, zmniejszenie natężenia przepływu wód powodziowych na etapie eksploatacji nie zmieni w tej sytuacji nic we wskaźnikach biologicznych w stosunku do sytuacji powodzi bez użycia Polderu Golina. W odniesieniu do wskaźników hydromorfologicznych oceny stanu wód, zasadniczo, w okresach niskich i normalnych stanów wód przedsięwzięcie nie będzie ingerować w koryto cieku, nie spowoduje istotnych zmian w reżimie hydrologicznym cieku i nie wpłynie na parametry hydromorfologiczne cieku. Polder Golina znajdować się będzie obok rzeki i nawet jaz w Kraśnicy z odcinkiem obwałowania nie przylega bezpośrednio do rzeki Warty. W okresach przepływów średnich i niższych zachowane zostanie połączenie hydrauliczne wód podziemnych z wodami rzeki. Wskutek realizacji przegrody przeciwyfiltracyjnej w istniejącym obwałowaniu, planowane przedsięwzięcie może jedynie zmniejszyć amplitudę wahań stanów wody na Polderze Golina, tj. zmniejszyć maksymalne, zwiększyć minimalne. Skutkować to może wydłużeniem czasu stagnacji wód za wałami i opóźnieniem spływu do cieku, wzmacniając retencję prawostronnego zawału. Ponadto, poprzez spłaszczenie dynamiki wód powodziowych przedsięwzięcie może wpłynąć na warunki hydromorfologiczne zmniejszając energię czynników kształtujących zróżnicowane formy morfologiczne w rzece zmniejszając czynniki kształtujące mikrohabitaty w korycie cieku. Nie przewiduje się jednak, aby zmiany te były znaczące, bowiem i tak w czasie powodzi dochodzi do znacznych lub całkowitych przekształceń struktury dna i brzegów cieku. Z analizy przedstawionego materiału, w tym

danych o historycznych powodziach wynika, że nie przewiduje się istotnego wpływu funkcjonowania Polderu Golina na transport rumowiska, zarówno w jego obrębie, jak i w korycie rzeki. Prędkości przepływu wody w korycie rzeki w okresie jej wprowadzania na Polder Golina praktycznie nie ulegną zmianie, zatem również warunki transportu rumowiska się nie zmienią. Prędkości przepływu wody na Polderze Golina będą mniejsze niż w korycie rzeki, co może prowadzić do akumulacji osadów w jego czaszy. Nie potwierdzają tego jednak dotychczasowe obserwacje powodzi z 1997 i 2010 r. Z tego względu nie przewiduje się, aby w perspektywie długotrwałej eksploatacji ewentualne gromadzące się osady mogły zmniejszyć pojemność Polderu Golina. Jednakże, w przypadku wystąpienia zjawiska akumulacji osadów w sąsiedztwie jazów wlotowych, w ilościach upośledzających ich funkcjonowanie, będą one niezwłocznie usuwane. Ponadto, zakres przebudowy istniejącego oraz budowy nowego obwałowania nie zmieni oceny stanu hydromorfologicznego doliny Warty, bowiem zasadniczo nie nastąpi wzrost udziału obwałowania gdyż taką formą jest już korpus autostrady A2. Ponadto, przedsięwzięcie nie tworzy nowych budowli wpływających na ciągłość Warty. Przedsięwzięcie nie będzie również generować emisji zanieczyszczeń do wód. Ponadto, nie przewiduje się wpływu funkcjonowania przedsięwzięcia na elementy fizykochemiczne oceny stanu na etapie zrzucania wody z Polderu Golina do Warty po przejściu fali powodziowej. Incydentalność tego zjawiska nie wpłynie na długoterminowy stan jcw, dający się zmierzyć pogorszeniem stanu. Jednocześnie, na stan elementów fizykochemicznych w Warcie wpływ będą miały również czynniki i działania opisane przy jcw Dopływ z Głódowa, jak gospodarka rolna, czy usunięcie zbiorników. Zasadniczo również, podczas powodzi stan wszystkich wód ulega pogorszeniu wskutek dynamicznego wymywania składników z zalanych terenów i prowadzenia znacznych ilości zawiesiny ogólnej. Stąd nie przewiduje się, aby zjawisko to w odniesieniu do funkcjonowania Polderu Golina istotnie negatywnie przybrało na sile.

Przedsięwzięcie znajduje się w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd GW600062, której stan chemiczny jest słaby, a stan ilościowy dobry. Dla tej JCWPd stwierdzono w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych i wyznaczono derogację ustalenia celów mniej rygorystycznych z powodu braku możliwości technicznych do roku 2021. Jej celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny, ale mniej rygorystyczny cel dla parametru Cl (ochrona stanu przed dalszym pogorszeniem). Derogację ustanowiono, ze względu na odwadnianie odkrywkowej kopalni węgla brunatnego prowadzone przez KWB „Konin” i tej depresji oraz lokalny dopływ słonych wód kopalnianych. Granica tej JCWPd przebiega korytem rzeki Warty.

W odniesieniu do budowy geologicznej ustalono, że przypowierzchniową pokrywę gruntową tworzy mada próchniczna, grunty zastoiskowe i organiczne, pod którymi w większości występują głębokie piaski dolinowe podścielone cienką warstwą łw. Poniżej występują spękane margle i wapienie podłoża kredowego. Strefę krawędziową Polderu Golina stanowią skarpy wysoczyzny zbudowanej głównie z glin. Poziom wodonośny o drugorzędnym znaczeniu stanowią osady czwartorzędowe, zalegające miejscami bezpośrednio na utworach kredowych, zbudowane z piasków oraz żwirów, o przeciętnej miąższości około 20 metrów. Głównym użytkowym poziomem wodonośnym na Polderze Golina są utwory kredowe. Wody gruntowe zalegają na głębokości od 1 m do nieco ponad 2 m p.p.t., a tylko lokalnie na wydmylonych fragmentach doliny, na głębokości przekraczającej 4 m. Największe amplitudy wahań rocznych do 3 m, wody gruntowe wykazują w strefie krawędziowej pradolin oraz na obszarach wysoczyznowych pokrytych utworami gliniastymi i są ściśle związane z reżimem hydrologicznym rzeki.

W celu ochrony warstw wodonośnych ujmowanych w obszarze Polderu Golina, wszystkie ujęcia wody istniejące na tym terenie zostaną przed jego uruchomieniem trwałe zlikwidowane. Rozwiązanie to zagwarantuje brak przepływów wód pomiędzy poszczególnymi poziomami wodonośnymi, a także zminimalizuje ryzyko ich

zanieczyszczenia, np. wskutek uszkodzenia kolumny otworów. Ponadto zbadano, że czasowe piętrzenie wód na Polderze Golina nie wpłynie na warunki poboru i jakość wód czerpanych w ujęciu wód podziemnych "Kurów" w Koninie, którego granica strefy ochronnej wód podziemnych znajduje się około 3 km od Polderu Golina.

Ze względu na: przewidywane, okresowe występowanie wody na Polderze Golina, projektowane urządzenia, a tym m.in. rów odsiakowy przy nowoprojektowanym obwałowaniu i pompownie wód przesiąkowych i opadowych oraz znaczne wyniesienie wspomnianych terenów, wpływ wód przetrzymywanych na Polderze Golina na uwodnienie sąsiednich niezalanych wodą gruntów, uwzględniając również podsiak kapilarny, będzie marginalny. Stąd nie przewiduje się ryzyka występowania podtopień. Jednocześnie, morfologia terenu okalającego polder skłoniła do analizy ryzyka wystąpienia ruchów masowych ziemi, zainicjowanych gromadzoną podczas zalania Polderu Golina wodą. Jak wynika z informacji przedstawionych w uzupełnieniu *raportu*, przeprowadzona ocena możliwych do wystąpienia ryzyk, również w kontekście budowy geologicznej obszaru oraz wzebrań występujących na tym terenie w przeszłości nie wskazały na prawdopodobieństwo wystąpienia powierzchniowych ruchów masowych ziemi. Ponadto zarówno w opracowywanym przez Państwowy Instytut Geologiczny Systemie Ochrony Przeciwośliskowej, jak i w ewidencji Starosty Konieńskiego nie wykazano, aby na terenie polderu występowały tereny osuwiskowe, lub zagrożone ruchami masowymi.

W celu ochrony gleb i gruntu w otoczeniu budowli hydrotechnicznych wpustowych i upustowych przed erozją denną i boczną nałożono warunek aby budowle te posiadały zabezpieczenia wypadów oraz górnych stanowisk jazów minimalizujących erozyjną energię wody. W przypadku planowanych obiektów będą to m.in. płyta żelbetowa oraz materace siatkowo-kamienne w tych strefach. W przypadku wystąpienia zjawiska akumulacji osadów w sąsiedztwie jazów wlotowych nałożono warunek, aby po opróżnieniu Polderu Golina usunąć naniesiony po przejściu powodzi osad utrudniający pracę jazów.

Wysokość planowanej w wałach przeciwpowodziowych przesłony filtracyjnej będzie się wahać od 5m do 6 m, w zależności od ukształtowania terenu i budowy geologicznej podłoża. Będzie zagłębiona około 3 m p.p.t., a nad poziomem terenu będzie sięgać poziomu wody kontrolnej. Przygotowanie zaczynu polegać będzie tylko na zmieszaniu z wodą gotowej suchej mieszanki. Sucha mieszanka dostarczana będzie na plac budowy pojazdami i przepompowywana do silosów. Następnie przenośnikami podawana będzie do mieszalników, gdzie będzie mieszana z wodą. Woda technologiczna dostarczana będzie beczkowozami lub w przypadku ekonomicznego uzasadnienia pobierana będzie z istniejących na polderze ujęć bądź sieci wodociągowych. Przygotowany zaczyn podawany będzie pod ciśnieniem systemem pomp tłoczących do dyszy wylotowej elementu skrawająco-mieszającego, który zagłębiony w korpusie wału mieszal będzie zaczyn z gruntem. W celu zabezpieczenia środowiska wodnego przed zanieczyszczeniem nałożono warunek, aby cały proces przygotowania mieszanki i przeładunku materiałów sypkich oraz płynnych był procesem zamkniętym szczelnym, a w miejscach szczególnie narażonych na ryzyko awarii jak stanowiska przeładunku i mieszania, zastosować zabezpieczenia przed przedostaniem się uwolnionego w przypadku awarii materiału do środowiska gruntowo-wodnego.

W przedłożonej dokumentacji przedstawiono planowane do zastosowania rozwiązania techniczne i organizacyjne mające na celu ochronę środowiska gruntowo-wodnego na etapie budowy. Z uwagi na to, że zabezpieczają one środowisko i wody powierzchniowe przed zanieczyszczeniem, określono je jako warunki realizacji przedsięwzięcia. Na potrzeby etapu realizacji, w związku z organizacją robót budowlanych oraz poruszaniem się pojazdów i maszyn budowlanych, konieczne będzie wykonanie tymczasowej drogi, placów manewrowych oraz zapleczy budowy. Gruntowa droga tymczasowa o szerokości do 4,5 m umiejscowiona zostanie bezpośrednio przy stopie skarpy odpowietrznej wału. Place

manewrowe o nawierzchni utwardzonej, rozmieszczone zostaną równomiernie wzdłuż istniejącego wału. Natomiast zaplecza budowy zorganizowane zostaną na tymczasowych placach utwardzonych o powierzchni do 2000 m², położonych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego wału. Beton, wykorzystywany do budowy m.in. jazów powinien spełniać wysokie wymagania stąd planuje się jego produkcję w wyspecjalizowanym zakładzie poza terenem inwestycji i dostawę w formie gotowej do wbudowania betonowozami. Magazynowana na terenie budowy chemia budowlana obejmować będzie jedynie farby, smary, uszczelnienia. Okresowe przechowywanie tych materiałów na placach budowy realizowane będzie w kontenerach oraz, w przypadku materiałów sypkich do wytwarzania mieszanek betonowych i zawiesziny do uszczelnienia wału, w specjalistycznych środkach transportowych (cysterny/pojemniki). Ponadto substancje niebezpieczne należy przechowywać w szczelnych opakowaniach, na wydzielonym, utwardzonym i uszczelnionym podłożu. Jednocześnie, zobowiązano, aby na etapie budowy, na placu i zapleczu budowy zapewnić dostępność materiałów i sorbentów służących do zbierania i neutralizacji ewentualnych wycieków, a wszelkie wycieki substancji niebezpiecznych dla środowiska gruntowo-wodnego i wód powierzchniowych niezwłocznie neutralizować i odizolować od środowiska, zabezpieczając je jako odpad. Jednocześnie, w związku z koniecznością uregulowania gospodarki ściekowej na etapie budowy nałożono warunek, aby ścieki socjalno-bytowe z zaplecza budowy odprowadzać do bezodpływowych zbiorników objętych serwisem uprawnionych podmiotów.

Wykopy realizowane będą w technologii tradycyjnej z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego. Ewentualne odwodnienie wykopów prowadzone będzie, adekwatnie do potrzeb, metodą bezpośredniego pompowania wody z wykopu lub igłofiltrami. Wody z odwodnienia wykopów kierowane będą do istniejących na terenie inwestycji odbiorników, np. rowów melioracyjnych. W przypadku igłofiltrów, woda nie powinna być zanieczyszczona zawiesziną piasku lub gliny. Natomiast, w przypadku wody odpompowywanej bezpośrednio z wykopu, przed zrzutem do odbiornika należy zastosować rozwiązania minimalizujące zawiesinę, jak np. osadniki lub odstożniki na układzie zrztu wód z odwodnienia do odbiorników. Ponadto, należy zabezpieczyć linię brzegową odbiorników, aby nie doprowadzić do jej rozmycia na skutek odpompowywania wód.

Z dokumentacji wynika, że tankowanie pojazdów i urządzeń budowlanych realizowane będzie poza placem budowy, na stacjach benzynowych. W wyjątkowych sytuacjach wnioskodawca przewiduje tankowanie maszyn na placu budowy, z zastosowaniem uszczelnienia powierzchni terenu w miejscu tankowania. Wszelkie wycieki zobowiązano neutralizować i unieszkodliwiać przy pomocy m.in. sorbentów i materiałów filtracyjnych, w które należy wyposażyć plac budowy. Po wykonaniu inwestycji należy przywrócić do stanu pierwotnego istniejącą drogę dojazdową prowadzącą na Polder Golina, w szczególności drogę gruntową zlokalizowaną pomiędzy autostradą A2 a nowo projektowanym odcinkiem wału.

Biorąc pod uwagę charakter inwestycji, skalę i zasięg oddziaływania oraz uwzględniając zastosowane rozwiązania technologiczne i techniczne minimalizujące negatywny wpływ przedmiotowej inwestycji na środowisko, a także uwzględniając stanowisko Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej stwierdzono, że planowane przedsięwzięcie nie spowoduje negatywnego oddziaływania dla ww. wód powierzchniowych i podziemnych, jak również nie będzie miało wpływu dla założonych celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, a określonych dla tych części wód w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

W wyniku realizacji przedsięwzięcia, odpady powstawać będą z dwóch procesów: w wyniku prowadzonej budowy poszczególnych elementów i obiektów Polderu Golina, a także w wyniku rozbiórki istniejącej na polderze zabudowy i infrastruktury.

Analizę ilości powstających na etapie realizacji przedsięwzięcia odpadów pochodzących z rozbiórki wykonano w oparciu o inwentaryzację obiektów budowlanych znajdujących się w granicach polderu i szacunkowe obliczenia poszczególnych materiałów budowlanych. Aby ograniczyć do niezbędnego minimum magazynowanie na obszarze przedsięwzięcia odpadów i przygotowanych do wtórnego wykorzystania surowców powstałych z procesu rozbiórki, a także aby nie obciążać nadmiernie okolicznych instalacji zagospodarowania odpadów i skupów surowców wtórnych, rozbiórki obiektów realizowane będą sukcesywnie etapami w przeciągu kilku lat. Jak podano w uzupełnieniu *raportu*, oznacza to rozbiórkę średnio 1 gospodarstwa na miesiąc. Ewentualne magazynowanie odpadów prowadzone będzie w oznaczonych kontenerach i pojemnikach w pobliżu miejsca prowadzonych robót rozbiórkowych. W tym procesie głównym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych będą pokrycia dachowe i inne elementy budowlane z eternitu. W celu ochrony sanitarnej powietrza, a także zdrowia ludzi zobowiązano, aby ich rozbiieraniem, zdejmowaniem i zabezpieczaniem zajmowała się wyspecjalizowana firma.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia głównym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych będą pozostałości z czyszczenia maszyn budowlanych czy też powstałe w wyniku awarii tych maszyn (wycieki itp.), a także odpady, jak opakowania po materiałach budowlanych, a także wynikające z obecności pracowników. Generalnie będą to odpady typowe dla prowadzenia robót budowlanych. Odpady powstające w czasie prac budowlanych będą gromadzone selektywnie w podstawionych na placach budowy kontenerach i przekazywane do ponownego wykorzystania, odzysku lub unieszkodliwienia uprawnionym, wyspecjalizowanym podmiotom. Ponadto, na etapie realizacji prowadzone będą roboty ziemne związane z przebudową wałów przeciwpowodziowych polegające głównie na dogęszczeniu korpusu wału i jego doszczelnieniu. W celu minimalizacji ilości odpadów, grunt pochodzący z rozbiórki wału w pierwszej kolejności należy wykorzystać ponownie przy formowaniu wału lub do innych robót ziemnych w ramach przedmiotowego zadania, o ile spełnia wymagania i nie jest zanieczyszczony, a w ostateczności należy zagospodarować jako odpad. Ponadto, przy wykonywaniu robót ziemnych, pierwotną warstwę urodzajną gleby należy zdjąć i odłożyć w przyłazach poza obszarem prowadzonych robót, a następnie wykorzystać przy formowaniu okryw biologicznych. W wyniku tego działania powstawać mogą masy ziemne nie nadające się do ponownego wbudowania. Gromadzone one będą w wydzielonym miejscu na placu budowy, skąd przekazane zostaną uprawnionej firmie do dalszego zagospodarowania.

Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia głównym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych będą odpady powstałe w wyniku ewentualnych awarii maszyn prowadzących konserwację powierzchni zielonych obwałowań. Stąd założono minimalizację zagrożenia środowiska ww. odpadami poprzez stosowanie sprawnego sprzętu. Ponadto, na terenie Polderu Golina pojawić się mogą odpady pozostałe po jego zalaniu. Wobec czego, celem ochrony sanitarnej powietrza, wód i gruntu a także ochrony krajobrazu, nałożono obowiązek kontroli po przejściu fali powodziowej stanu całego zalanego obszaru pod kątem stanu sanitarnego, rodzaju i skali naniesionych osadów, namulów, odpadów, występowania zjawiska gnicia i odorów i w zależności od wyników kontroli podjęcia odpowiednich działań. Jednocześnie, w uzupełnieniu *raportu* przedstawiono procedurę postępowania związaną z poborem próbek gleby i dalszymi działaniami w przypadku stwierdzenia skażenia gleb, szczególnie rolnych, środkami chemicznymi po przejściu fali powodziowej. *Regionalny Dyrektor* odstąpił jednak od określania tych procedur w warunkach ze względu na małe prawdopodobieństwo wystąpienia takich zjawisk i uznając, że powyższe rozwiązania są wystarczające. Działania takie użytkownik Polderu Golina będzie mógł wykonywać zgodnie ze swoimi procedurami, z uwzględnieniem odpowiednich organów.

Ze względu na głównie rolnicze zagospodarowanie i użytkowanie terenu polderu, które dotyczy 915 ha jego powierzchni, obecnie klimat akustyczny terenów, na których planowana jest realizacja przedsięwzięcia związany jest przede wszystkim z działalnością rolniczą,

której wzrost występuje wiosną i latem, podczas prowadzenia prac polowych. Na terenie tym występują również nieliczne obiekty o charakterze usługowo-handlowym, rzemieślniczym czy małej produkcji rolnej, które stanowią niewielką lokalną uciążliwość w zakresie emisji hałasu. O klimacie akustycznym decydują również drogi gminne łączące poszczególne miejscowości stanowiące podstawę systemu komunikacyjnego w polderze i wokół niego oraz sąsiadująca z nim od południa Autostrada A2.

Uciążliwość akustyczna związana z planowanym przedsięwzięciem wynikać będzie przede wszystkim z emisji hałasu przez maszyny budowlane podczas budowy poszczególnych obiektów oraz przebudowy i budowy wałów przeciwpowodziowych, podczas prac rozbiórkowych obiektów budowlanych i infrastruktury znajdującej się na terenie Polderu Golina przeznaczonych do rozbiórki oraz podczas transportu do czaszy Polderu Golina urządzeń i pojazdów budowlanych, materiałów budowlanych oraz odpadów z rozbiórki drogami tymczasowymi i dojazdowymi połączonymi z drogą krajową DK92 i drogą wojewódzką DW467. W uzupełnieniu *raportu* wnioskodawca wskazał drogi dojazdowe w miejscowościach Węglew, Kraśnica, Myślibórz oraz Sługocinek wykorzystywane na etapie realizacji do dojazdu do planowanych obiektów hydrotechnicznych. Należy jednak przyjąć, że pozostały dostępne drogi dojazdowe, np. drogą prowadzącą przez miejscowość Golina-Kolonia do Kolna, transportowane mogą być odpady z rozbiórki obiektów budowlanych i infrastruktury Polderu Golina.

Prace budowlane powodujące emisję hałasu skupione będą w miejscu planowanych obiektów hydrotechnicznych oraz wzdłuż wałów przeciwpowodziowych, a także miejscowo przy rozbieranych obiektach budowlanych. Linowy i punktowy charakter przedsięwzięcia powoduje zróżnicowany charakter uciążliwości wynikający z emisji hałasu. Jak podkreślono w uzupełnieniu *raportu*, hałas będzie miał charakter nieciągły, jego natężenie będzie podlegać zmianom w poszczególnych etapach budowy, w zależności od przebiegu prac i udziału poszczególnych maszyn i urządzeń budowlanych.

Zabudowę podlegającą ochronie akustycznej w obrębie polderu stanowią pojedyncze, rozproszone gospodarstwa rolne o charakterze zabudowy zagrodowej. Z wyjaśnień przedstawionych w uzupełnieniu *raportu* z 18 lipca 2016 r. wynika, że etap realizacji przedsięwzięcia zostanie rozpoczęty dopiero po wykupie gruntów i wysiedleniu jego mieszkańców. Należy zauważyć, że taka kolejność działania ograniczy zakres potencjalnego oddziaływania przewidzianych przedsięwzięciem prac do terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej zlokalizowanej w miejscowościach Węglew, Kraśnica, Myślibórz oraz Sługocinek, natomiast uciążliwości wynikające z emisji hałasu nie będą dotyczyć wewnętrznej części polderu. Z tego względu, kolejność zadeklarowanych prac określono w warunkach realizacji przedsięwzięcia. Jednocześnie, potencjalnym oddziaływaniem akustycznym objęte mogą zostać również tereny zabudowy mieszkaniowej znajdujące się po przeciwległej stronie rzeki Warty, w miejscowości Rumin oraz w szczególności Sławsk, usytuowane równolegle do rzeki Warty i przebudowywanego po przeciwnej stronie od Sławskiego odcinka wału przeciwpowodziowego. Oddziaływanie akustyczne skupione zostanie przede wszystkim jednak na zabudowie zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej znajdującej się w miejscowościach Węglew, Kraśnica, Myślibórz i Sługocinek. W miejscowościach tych zabudowa objęta ochroną akustyczną sąsiaduje bezpośrednio z drogami wskazanymi przez wnioskodawcę w uzupełnieniu jako potencjalne drogi dojazdowe i transportowe. Uwzględniając charakter oraz lokalizację planowanych prac budowlanych oraz transportowych, w celu minimalizacji oddziaływania akustycznego nałożono warunek, aby prace budowlane w okolicy miejscowości Sługocinek oraz miejscowości Kraśnica, przy wale przeciwpowodziowym na odcinku od km 394 do km 391 rzeki Warty oraz transport urządzeń i pojazdów budowlanych, odpadów i materiałów budowlanych przez miejscowości Węglew, Kraśnica, Myślibórz i Sługocinek, prowadzić wyłącznie w porze dnia, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do godziny 22:00.

Znaczącą uciążliwość stanowić może również zaplecze budowy oraz tymczasowe place manewrowe. W związku z tym, miejsca te powinno się lokalizować w obszarach możliwie odległych od terenów wymagających ochrony akustycznej. Z przedstawionych wyjaśnień wynika, że realizacja przedsięwzięcia zajmie kilka lat. Po tym czasie uciążliwość akustyczna ustanie.

Natomiast na etapie eksploatacji przedsięwzięcie będzie sporadycznie źródłem emisji hałasu związanej z pracą silników uruchamiających jazy i pompownie oraz przelewającej się przez jazy wody. Obiekty te zasilane będą energią elektryczną za pomocą nowych, podziemnych linii kablowych zlokalizowanych głównie w korpusie wału. Z uwagi na ich lokalizację w znacznym oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej, dotrzymane zostaną akustyczne standardy jakości środowiska określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112).

Uwzględniając charakter przedsięwzięcia, jego oddziaływanie na stan jakości powietrza wiązało się będzie przede wszystkim z etapem jego budowy. Emisja ta będzie związana z powstawaniem pyłów, w wyniku prowadzenia robót ziemnych oraz z przemieszczaniem mas ziemnych i ich transportem pojazdami. Rozwiązaniem, które powinno ograniczyć emisję z tego procesu będzie maksymalne wykorzystanie niezanieczyszczonych, wydobytych lub usuniętych mas ziemnych nadających się do ponownego wykorzystania, szczególnie podczas formowania przebudowywanych wałów przeciwpowodziowych, co ograniczy konieczność ich dowozu drogami zlokalizowanym pośród zabudowy. Jednocześnie, źródłem emisji substancji do powietrza będą procesy spalania paliw w silnikach maszyn i urządzeń pracujących na placu budowy. Ponadto, źródłem emisji substancji do powietrza może być również spalanie paliw w agregatach spalinowych niezbędnych do zasilania zaplecza budowy, elektronarzędzi, czy przygotowania mieszanek do wykonania przesłony przeciwfiltracyjnej. Zgodnie z uzupełnieniem *raportu*, nie przewiduje się, aby moc pojedynczego agregatu przekraczała 5 kW. Prognozuje się, że urządzenia te będą pracować raczej okresowo, w trakcie prowadzonych w ciągu dnia robót budowlanych w miarę zapotrzebowania na energię elektryczną. Z uwagi jednak na fakt, że emisje te będą miały charakter miejscowy i okresowy, a liniowy front robót będzie się przemieszczał w terenie już niezamieszkałym oraz ustaną po zakończeniu prac budowlanych, uznano je za pomijalne. Należy zauważyć, że działania ograniczające uciążliwość akustyczną dla mieszkańców okolicznych miejscowości, będą się jednocześnie przyczyniały do ograniczenia uciążliwości związanej z emisją substancji do powietrza na tych terenach z procesów spalania paliw w pojazdach transportujących, jak i wykorzystywanych maszyn i urządzeń budowlanych.

Odnośnie etapu eksploatacji przedsięwzięcia, spośród urządzeń i budowli hydrotechnicznych planowanych w ramach Polderu Golina, nie ma takich, których funkcjonowanie powodowałoby emisję substancji do powietrza.

Jednocześnie, organ rozważał kwestie związane ze stanem aerosanitarnym występującym po przejściu fali powodziowej i opróżnieniu Polderu Golina z wody. Mając bowiem na uwadze fakt, że zjawiska powodziowe zachodzą najczęściej podczas okresu wegetacji, a maksymalny czas zalania Polderu Golina szacuje się na około 70 dni, można założyć, że po opróżnieniu zbiornika rozpoczną się procesy zagniwania materii - przykrytej dotąd roślinnością, upraw polowych, lub naniesionych falą powodziową osadów, które mogą prowadzić do nieorganizowanej emisji substancji złośliwych. Biorąc pod uwagę fakt, iż w obecnym stanie prawnym brak rozporządzenia, które wydane byłoby na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 222 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.), informacje dotyczące ryzyka powstawania odorów z zagniwającej materii, przedstawione w uzupełnieniu *raportu* uznano za wystarczające. W odniesieniu do powyższych kwestii, przewidziano jednak rozwiązania

zmniejszające ryzyko wystąpienia uciążliwości odorowych. Nałożono warunek, aby po ustąpieniu z terenu Polderu Golina wód powodziowych przeprowadzić kontrolę stanu całego zalanego obszaru pod kątem rodzaju i skali naniesionych osadów, namulów, odpadów, występowania zjawiska gnicia i odorów, stanu sanitarnego, i w zależności od wyników kontroli, aby podjąć w szczególności następujące działania: dokonać oprysku preparatami dezynfekującymi lub przeznaczonymi do usuwania odorów opartymi na mikroorganizmach, usunąć zalegające odpady i odpowiednio je zagospodarować, usunąć naniesiony po przejściu powodzi osad utrudniający pracę jazów.

Wobec powyższego, biorąc pod uwagę zaproponowane rozwiązania, należy stwierdzić, iż warunki aerosanitarnie nie ulegną istotnemu pogorszeniu w stosunku do stanu obecnego, a wielkości emisji substancji nie będą powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031) oraz wartości odniesienia substancji w powietrzu, w tym dopuszczalnych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16 poz. 87).

Analiza przedłożonych dokumentów wykazała, że adaptacja przedsięwzięcia do zmian klimatu zawiera się w bezpośrednim jego reagowaniu na bodźce klimatyczne i ich ekstremalne skutki. Celem realizacji przedsięwzięcia jest przede wszystkim złagodzenie szkód. Działania te przewidziane są w perspektywie długoterminowej zasadniczej eksploatacji Polderu Golina. Opisany w raporcie i w jego uzupełnieniach sposób budowy, a przede wszystkim sposób eksploatacji Polderu Golina nie przyczyni się do pogłębiania się zmian klimatu.

Podstawowymi czynnikami klimatycznymi mającymi znaczenie dla omawianej inwestycji są opady, skutkujące w dłuższym czasie wystąpieniem ekstremalnie wysokich stanów wód. Wpływ tych elementów jest uwzględniony w projektach, a tym samym w doborze materiałów budowlanych i wykonawstwie. Zapewniają one odporność na wsiąkanie wody i przemarzanie oraz na możliwe do przewidzenia ekstrema temperaturowe, które mogłyby wpłynąć na mechaniczne właściwości konstrukcji i powierzchni budowli. Wpływ przedsięwzięcia na klimat w wymiarze lokalnym uzależniony będzie wyłącznie od częstotliwości wystąpienia powodzi. Podczas zalania Polderu Golina zwiększone będzie parowanie z tego terenu, a więc zwiększy się wilgotność powietrza. Ponadto, sąsiedztwo lustra wody wpływać będzie na łagodzenie dobowych wahań temperatury powietrza wskutek wysokiej pojemności cieplnej wody. W tym kontekście oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na klimat będzie zbliżone do obecnego. Należy jednak podkreślić, że zjawiska te wystąpią jedynie podczas zalania Polderu Golina. Przede wszystkim jednak, eksploatacja przedsięwzięcia wpływać będzie bezpośrednio na łagodzenie skutków ekstremalnych przejawów zmian klimatu, tj. powodzi, a wpływ ten mierzalny będzie w całym regionie zlewni Warty.

Krajobraz w miejscu planowanego przedsięwzięcia jest wynikiem ostatniego zlodowacenia. Pradolinę Warszawsko-Berlińską, w której uformowało się łóżyisko rzeki Warty cechuje rozwinięty systemem terasowy, wystany madami i piaskami aluwialnymi, urozmaicony w dnie lokalnymi pagórkami wydmyowymi oraz rozległymi powierzchniami gruntów organicznych. Terasy zalewowe od wysoczyzn rozdzielają krawędzie erozyjne o wysokościach względnych przekraczających często 20 m. Obecnie teren polderu stanowi mozaika łąk, pastwisk, pól poprzecinana rowami i miedzami oraz częściowo lasy. Realizacja przedsięwzięcia zmieni nieznacznie krajobraz poprzez wprowadzenie nowych obiektów, które będą nawiązywały do istniejącej struktury polderu. Nie przewiduje się jednak wystąpienia istotnego oddziaływania na krajobraz z uwagi na fakt, że obiekty wkomponowane zostaną w istniejącym obwałowaniu, a nawet, w przypadku niektórych obiektów, w miejscu istniejących budowli. W przypadku projektowanego obwałowania wzdłuż

autostrady A2, jak wynika z uzupełnienia *raportu*, jedynie lokalnie jego wysokość będzie wyższa niż istniejący nasyp autostrady. Biorąc pod uwagę oś wzroku kierowcy samochodu osobowego nad podłożem, na tym odcinku nastąpi częściowe ograniczenie widoczności z autostrady w kierunku Polderu Golina. Dotyczy to jednak niewielkiego odcinka w stosunku do pojazdów poruszających się z średnią prędkością 100 km/h. Na pozostałych odcinkach oś widokowa z autostrady w kierunku Polderu Golina nie będzie zaburzona.

W trakcie wypełnienia Polderu Golina, lustro wody kształtować się będzie zgodnie z przebiegiem izohipsy i tworzyć będzie wyspy, zatoki i półwyspy w obrębie Polderu Golina, tak jak ma to miejsce obecnie w trakcie wystąpienia powodzi uruchamiającej dopływ wody przez przelew wałowy (w ostatnim 30-leciu polder był zalewany jedynie 2 krotnie). W związku z powyższym należy stwierdzić, iż planowane przedsięwzięcie nie wpłynie znacząco na istniejący charakter krajobrazu. Planowane przedsięwzięcie nie wprowadza bowiem trwałych istotnych zmian w krajobrazie obszaru, a na skutek realizacji przedsięwzięcia nie zostanie wprowadzona nowa dominanta krajobrazowa.

Jednocześnie zbadano, obecność na terenie planowanego przedsięwzięcia zabytków i dóbr materialnych chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków. Stwierdzono m.in., że ewangelicko-augsburski Cmentarz Protestancki z pierwszej połowy XIX wieku w miejscowości Węglewskie Holendry znajduje się poza zasięgiem maksymalnego prognozowanego zalewu i nie ma potrzeby jego przeniesienia. Ponadto, w uzupełnieniu *raportu* przedstawiono kopie stanowisk Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu Delegatura w Koninie, dotyczące np. uwzględnienia zachowania cennej stolarki okiennej lub drzwiowej, z obiektów które będą rozbierane i zostały skatalogowane oraz prowadzenia prac ziemnych na terenie strefy ochrony konserwatorskiej pod nadzorem konserwatora.

Przedsięwzięcie zlokalizowane zostanie na terenie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Obszar Pyzdrowski”, Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego, dla których nie ma obecnie obowiązujących zakazów, obszaru specjalnej ochrony Ptaków Dolina Środkowej Warty PLB300002 oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadwarciańska PLH300009.

Opis elementów przyrodniczych przedmiotowego terenu przedstawiony w raporcie został dokonany w oparciu o materiały udostępnione przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz kwerendę literatury i materiały źródłowe. Ponadto zweryfikowano aktualność posiadanej dokumentacji w ramach wizji terenowych 28 sierpnia 2014 r., 4 września 2014 r. oraz w 2015 roku w okresie od kwietnia do czerwca.

Obszar zajęty w chwili obecnej przez wał przeciwpowodziowy jest wykorzystywany zgodnie ze swoim pierwotnym przeznaczeniem jako element ochrony przeciwpowodziowej tzw. polder. Natomiast obszar przeznaczony pod nowe obwałowanie stanowią w większości łąki, pastwiska oraz nieużytki. Pas terenu przewidziany pod obwałowanie graniczy od strony południowej z istniejącą drogą technologiczną stanowiącą dojazd do wału.

W obszarze bezpośredniego prowadzenia prac realizacyjnych nie stwierdzono obecności gatunków roślin objętych ochroną prawną. Wzdłuż istniejącej drogi objętej przebudową, przecinającej kompleks sosnowego boru, stwierdzono rozproszone stanowiska konwali majowej *Convallaria majalis* która obecnie nie znajduje się na liście gatunków chronionych. Jednak obszar funkcjonowania przedsięwzięcia tj. obszar Polderu Golina obfituje w liczne gatunki objęte ochroną prawną według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409). Przeprowadzona wizja terenowa nie pozwoliła stwierdzić pełnej listy gatunków roślin objętych ochroną, odnotowano jedynie gatunki pospolite jak: konwalie majową *Convallaria majalis* (obecnie poza listą gatunków chronionych), kukułkę krwistą *Dactylorhiza incarnata* (ochrona częściowa), na okrajkach boru sosnowego (kompleks na południe od Kraśnicy)

kruszczyka szerokolistnego *Epipactis helleborine* (ochrona częściowa), a przypuszczalnie są tu również obecne inne gatunki storczyków. Na piaszczystych wysoczyznach obserwowano goździka kosmatego *Dianthus armeria* (ochrona ścisła) oraz kocanki piaskowe *Helichrysum arenarium* (ochrona częściowa), w młacie z wełnianką szerokolistną występował goździk pyszny *Dianthus superbus* (ochrona ścisła), na łące trzęślicowej, w okolicy Myśliborza występował mieczyk dachówkowaty *Gladiolus imbricatus* (ochrona ścisła, w tym (1) – gatunek wymagający ochrony czynnej), w łąkach notowano porzeczkę czarną *Ribes nigrum* (obecnie poza listą gatunków chronionych), kalinę koralową *Viburnum opulus* (obecnie poza listą gatunków chronionych) notowano w okolicach Myśliborza, oraz na skraju kompleksu boru sosnowego poniżej Krańnicy (od południa) jak też w okolicach Radoliny, powszechnie notowano zarówno w siedliskach borowych jak i łąkowych kruszynę pospolitą *Frangula alnus* (obecnie poza listą gatunków chronionych). Na badanym obszarze nie stwierdzono roślin wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Przedmiotami ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadwarciańska PLH300009 (zgodnie z SDF umieszczonym na stronie internetowej www.natura2000.gdos.gov.pl, data dostępu 05.02.2020 r.) jest 15 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej oraz 9 gatunków zwierząt i jeden gatunek rośliny z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Do chronionych siedlisk należą: 1340 śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwały (*Glauco-Puccinietalia* część - zbiorowiska śródładowe), 2330 wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p., 4030 suche wrzosowiska (*Calluno-Geniston*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphyllion*), 6120 ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* - płaty bogate florystycznie), 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6430 ziółorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziółorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6440 łąki sełernicowe (*Cnidion dubii*), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7210 torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*), 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródlikowe, 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*). Zwierzęta będące przedmiotami ochrony tego obszaru to: nocek duży *Myotis myotis*, bóbr europejski *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*, kumak nizinny *Bombina bombina*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, różanka *Rhedeus sericeus amarus*, piskorz *Misgurnus fossilis*, koza *Cobitis taenia*, trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*. Roślina stanowiąca przedmiot ochrony to starodub łąkowy *Angelica palustris*. Do głównych zagrożeń dla tego obszaru wskazanych w planie zadań ochronnych ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 14 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska PLH300009 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 1819) zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 19 listopada 2014 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska PLH300009 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 6414) należą: melioracje osuszające, gatunki inwazyjne, sukcesja naturalna, zaniechanie koszenia i wypasu, eksploatacja piasku, fragmentacja siedlisk, wędkarstwo, regulacja koryt rzecznych i zanieczyszczenie wód powierzchniowych.

Na terenie Polderu Golina występują następujące rodzaje siedlisk stanowiących przedmioty ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadwarciańska PLH300009: 2330 Wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi, 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Geniston*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphyllion*), 6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 6410 Zmiennowilgotne

łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6430 Ziółorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziółorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródlikowe. Jednak w związku z realizacją przedmiotowej inwestycji nie dojdzie do zniszczenia żadnego z ww. siedlisk przyrodniczych.

Mając na uwadze, że prowadzona gospodarka wodna Polderu Golina w okresach normalnych warunków hydrologicznych zapewni zachowanie obecnego reżimu hydrologicznego rzeki Warty stwierdzono, że nie występują przesłanki mogące skutkować znaczącym oddziaływaniem przedmiotowej inwestycji na obszary Natura 2000 i stwierdzone w obrębie istniejącego polderu gatunki chronione.

Oddziaływanie skumulowane planowanego przedsięwzięcia również nie będzie w sposób istotny oddziaływać niekorzystnie na stan siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000 znajdujących się w zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia.

W związku z powyższym przedmiotowa inwestycja nie będzie również sprzeczna z zapisami Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 14 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska PLH300009 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 1819) zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 19 listopada 2014 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska PLH300009 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 6414).

Dodatkowo, w celu poprawy warunków wilgotnościowych Polderu Golina, które mają pozytywnie wpłynąć na ww. przedmioty obszarów Natura 2000, nałożono warunek dotyczący montażu 12 zastawek oraz okresowego piętrzenia wody. Działanie to ukierunkowane jest na poprawę warunków gruntowo-wodnych w obrębie siedlisk od wód zależnych, z tego względu należy je realizować corocznie w okresie wiosennym. W celu potwierdzenia skuteczności powyższego nałożono w decyzji w pkt. II.2 obowiązek prowadzenia monitoringu stanu wysuniętych najbardziej na północ, czyli najbardziej oddalonych od rzeki Warty, stanowisk zależnego od wód siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe. Monitoringu winien obejmować badanie stanu zerowego oraz kolejne cykliczne badania stanu pól. Porównanie wyników cyklicznych badań umożliwi obserwację zachodzących zmian w przypadkach, gdy płat siedliska zostanie zalany i w przypadkach, gdy nie dojdzie do tego przez szereg lat. Powyższe analizy pozwolą wdrożyć niezwłocznie działania naprawcze i minimalizujące w przypadku stwierdzenia zmian.

W granicach Polderu Golina znajdują się również siedliska dla których utrzymanie obecnego poziomu wód nie jest tak istotne, ale ich zalanie może wpłynąć negatywnie na stan ich zachowania. W związku z powyższym w pkt. II.3 nałożono obowiązek monitoringu, który pozwoli ocenić ich stan w przypadku, gdy dojdzie do ich zalania oraz zaproponować i podjąć działania minimalizujące.

Obowiązek monitoringu zawarty w pkt. II.1 obejmuje siedliska występujące poza granicami Polderu Golina, na następujących obszarach Natura 2000: Lasy Żerkowsko-Czeszewskie PLH300053, Rogalińska Dolina Warty PLH300012 oraz w części obszaru Ostoja Nadwarciańska PLH300009, zlokalizowanej poniżej Polderu Golina, dla których istotnym warunkiem właściwego ich zachowania jest odpowiedni poziom wody. W celu dochowania wszelkiej staranności uznano za konieczne objęcie ich monitoringiem, który ma na celu ocenę ich stanu w trakcie użytkowania przedsięwzięcia. Siedliska te w wyniku przejścia wody przez Polder Golina mogą bowiem zostać pozbawione odpowiedniej jej ilości.

W ocenie Regionalnego Dyrektora zawarte w powyższych punktach zasady prowadzenia monitoringu z jednej strony zapewniają możliwość właściwej oceny stanu siedlisk i jednocześnie są zoptymalizowane co do celów i zasadności ich prowadzenia.

Przedmiotami ochrony obszaru Dolina Środkowej Warty PLB300002 (zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych znajdującym się na stronie internetowej www.natura2000.gdos.gov.pl – data dostępu 05.02.2020) jest 26 gatunków ptaków. Są to: bąk *Botaurus stellaris*, bączek *Ixobrychus minutus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, kropiatka *Porzana porzana*, derkacz *Crex crex*, żuraw *Grus grus*, rybitwa białoczelna *Sterna albifrons*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, zimorodek *Alcedo atthis*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, podróżniczek *Luscinia svecica*, czapla siwa *Ardea cinerea*, gęgawa *Anser anser*, krakwa *Anas strepera*, cyraneczka *Anas crecca*, cyranka *Anas querquedula*, płaskonos *Anas platyrhynchos*, sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula*, kszyc *Gallinago gallinago*, rycyk *Limosa limosa*, kulik wielki *Numenius arquata*, krwawodziób *Tringa totanus*, dudek *Upupa epops*, bocian biały *Ciconia ciconia*. Do największych zagrożeń tego obszaru wskazanych w SDF należą: budowa dróg, niewłaściwe gospodarowanie odpadami, zabudowa rozproszona, zmiana sposobu użytkowania terenów rolnych, regulowanie i zmiana przebiegu koryt rzecznych, zaniechanie wypasu, stosowanie nawozów sztucznych, zanieczyszczenie powietrza, modyfikowanie funkcjonowania wód.

Na terenie Polderu Golina występuje ok. 22 gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty PLB300002. W przypadku zalania Polderu Golina wodami o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% w okresie gniazdowania i wyprowadzenia lęgów dojdzie do ich zniszczenia. Jednak trzeba mieć na uwadze, że w przypadku gdyby Polder Golina nie przejął fali powodziowej zniszczenie to nastąpiłoby na innych terenach leżących poniżej biegu rzeki Warty znajdujących się w tym Obszarze. Biorąc powyższe pod uwagę i prognozowaną częstotliwość zalania całego terenu Polderu Golina wodami powodzi stuletniej, należy uznać, że przedmiotowa inwestycja nie spowoduje znacząco negatywnego wpływu na te gatunki ptaków. Dodatkowo należy zauważyć, że, zalanie analizowanego terenu w okresie migracji wiosennych i jesiennych wpłynie pozytywnie na gatunki ptaków migrujących będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002.

W celu minimalizacji wpływu zalewania Polderu Golina na gniazdujące na tym terenie ptaki nałożono warunek, aby bez umniejszania podstawowego celu i funkcji Polderu Golina, unikać jego zalewania wodami o prawdopodobieństwie wystąpienia 10% w okresie od 1 marca do 1 września, a w przypadku zalania Polderu Golina poza ww. okresem, utrzymywać stabilne warunki wilgotnościowe na całym Polderze Golina w sezonie lęgowym ptaków zgodnie z zaleceniami nadzoru ornitologicznego.

Dodatkowo nałożono obowiązek prowadzenia nadzoru ornitologicznego w okresie opróżniania Polderu Golina w sezonie lęgowym ptaków w celu minimalizacji efektu pułapki ekologicznej – pojawienie się korzystnych warunków wilgotnościowych po zalaniu Polderu Golina może ściągnąć na przedmiotowy obszar znaczne koncentracje ptaków, które licznie przystąpią do lęgów. Natychmiastowe, niekontrolowane opróżnianie Polderu Golina może spowodować istotne pogorszenie warunków wilgotnościowych w siedliskach ptaków, a tym samym doprowadzić do masowego opuszczenia lub utraty lęgów. Nadzór ten powinien dokonać rozeznania pod kątem rozmieszczenia stanowisk najrzadszych gatunków ptaków lęgowych oraz istotnych koncentracji ptaków lęgowych i zaproponować taki sposób opróżniania, aby zachować stabilne warunki wilgotnościowe umożliwiające wyprowadzenie lęgów przez ptaki.

W celu zachowania dogodnych siedlisk dla ptaków gniazdujących na terenie projektowanego Polderu Golina nałożono obowiązek utrzymywania ekstensywnego użytkowania rolniczego trwałych użytków zielonych na całym obszarze Polderu Golina.

Warunek ten jest niezbędny w celu zachowania siedlisk ptaków łąkowych gniazdujących obecnie na przedmiotowym terenie. Sama inwestycja nie wiąże się ze zmianą sposobu zagospodarowania Polderu Golina, jednak w efekcie jego funkcjonowania, tzn. nieplanowanego zalewania wodami powodziowymi, a tym samym zwiększenia uwilgotnienia mogą nastąpić szybkie procesy zarastania łąk, co w konsekwencji może spowodować utratę siedlisk ptaków.

W związku z koniecznością poznania rzeczywistego oddziaływania przedsięwzięcia na przedmioty ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty PLB300002 znajdujące się na terenie Polderu Golina, wynikającą z odległej perspektywy rozpoczęcia eksploatacji przedsięwzięcia i zmian klimatycznych nałożono obowiązek monitoringu ww. przedmiotów ochrony tego obszaru, który pozwoli ocenić ich stan przed zalaniem Polderu Golina, a także po zalaniu Polderu Golina wodami o prawdopodobieństwie wystąpienia do 10%. W przypadku gdy dojdzie do zalania Polderu Golina wyniki monitoringu pozwolą na zaproponowanie i podjęcie działań minimalizujących w tym modyfikację instrukcji gospodarowania wodami.

Ponadto, uwzględniając konieczność poznania rzeczywistego wpływu ograniczenia przez Polder Golina ewentualnych zalewów na terenach położonych poniżej Polderu Golina na ptaki będące przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000, nałożono na inwestora obowiązek przeprowadzenia monitoringu przedmiotów ochrony uzależnionych od gospodarowania wodami w obszarach Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002 oraz Ostroja Rogalińska PLB300017. Badaniem należy objąć następujące gatunki: gęgawa *Anser anser*, cyranka *Spatula querquedula*, płaskonos *Spatula platyrhynchos*, krakwa *Mareca strepera*, cyraneczka *Anas crecca*, derkacz *Crex crex*, kropiatka *Porzana porzana*, żuraw *Grus grus*, sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula*, kulik wielki *Numenius arquata*, rycyk *Limosa limosa*, kszyc *Gallinago gallinago*, krwawodziób *Tringa totanus*, rybitwa białoczelna *Sterna albifrons*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, bąk *Botaurus stellaris*, bączek *Ixobrychus minutus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, podróżniczek *Luscinia svecica* oraz rybitwa czarna *Chlidonias niger*.

Zakrzewienia i zadrzewienia stanowią marginalny element wśród roślinności wału. Jest to spontaniczna roślinność, której rozwój został spowodowany zaniechaniem konserwacji wału. Na badanym obszarze nie stwierdzono drzew dziuplastych, z wyraźnym próchnowiskiem będącym potencjalnym siedliskiem występowania pachnicy dębowej oraz innych cennych gatunków owadów. Nie można wykluczyć występowania w przyszłych sezonach rozrodczych, na drzewach i krzewach przeznaczonych do wycinki gniazd ptaków, w związku z czym nałożono warunek, aby wycinkę drzew i krzewów przeprowadzić w okresie od 1 września do końca lutego, tj. poza okresem lęgowym ptaków.

W wodach polderu, w zbiornikach o mulistym dnie z wodą stojącą i wolno płynącą, w rowach melioracyjnych, kanałach, odnogach rzek, starorzeczach i stawach można zakładać występowanie piskorza *Misgurnus fossilis*.

Wśród przedstawicieli herpetofauny stwierdzono występowanie jaszczurki zwinki, zaskrońca, rzekotki, ropuchy szarej, grzebiuszki ziemnej, żaby jeziorkowej, żaby trawnej. W celu ograniczenia negatywnego wpływu przedmiotowej inwestycji na herpetofaunę nałożono warunek, aby zbiorniki wodne zlokalizowane w sąsiedztwie prowadzonych robót odgrodzić od miejsca budowy siatką herpetologiczną w sposób uniemożliwiający przedostawanie się płazów na plac budowy.

Z gatunków ssaków wymienionych w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG stwierdzono występowanie bobra europejskiego oraz wydry, jednak nie przewiduje się negatywnego wpływu inwestycji na ww. gatunki zwierząt.

Ponadto w myśl zasady przezorności, mając na uwadze zmienność stanu przyrody w czasie, który upłynie do dnia oddania przedsięwzięcia do użytkowania, w celu zapewnienia właściwego przeprowadzenia realizacji przedsięwzięcia, które wyeliminuje ryzyko znacząco negatywnego wpływu planowanej inwestycji na środowisko przyrodnicze, w niniejszej decyzji nałożono warunek dotyczący prowadzenia nadzoru przyrodniczego w miejscu realizacji przedsięwzięcia.

Biorąc powyższe pod uwagę, przy zastosowaniu przepisów ochrony gatunkowej, a także uwzględniając nałożone warunki realizacji przedsięwzięcia i niewielki stopień przekształcenia terenu istniejącego polderu w wyniku realizacji prac budowlanych, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania inwestycji na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji na środowisko przyrodnicze, w tym na bioróżnorodność rozumianą jako liczebność i kondycję populacji występujących gatunków, w szczególności gatunków chronionych, rzadkich lub ginących oraz ich siedliska, w tym utratę, fragmentację lub izolację siedlisk oraz zaburzenia funkcji przez nie pełnionych, a także ekosystemy – ich kondycję, stabilność, odporność na zaburzenia, fragmentację i pełnione funkcje w środowisku. Inwestycja nie powinna także spowodować nadmiernej eksploatacji lub niewłaściwego wykorzystania zasobów przyrodniczych, czy przyczynić się do rozprzestrzeniania się gatunków obcych. Ponadto ze względu na charakter inwestycji nie przewiduje się jej negatywnego oddziaływania na krajobraz. Nie nastąpi również negatywne oddziaływanie inwestycji na gatunki, siedliska gatunków lub siedliska przyrodnicze obszarów Natura 2000, integralność obszarów Natura 2000 lub ich powiązanie z innymi obszarami.

Zgodnie z art. 37 i art. 85 ust. 2 pkt 1 lit. a) ustawy ooś (Dz.U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.), i art. 10 k.p.a. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.) odnosząc się do uwag wniesionych przez strony postępowania, po szczegółowej ich analizie oraz wnikliwej ocenie zgromadzonych materiałów, uwzględniając wyjaśnienia wnioskodawcy, Regionalny Dyrektor wskazuje w jaki sposób zostały one wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione. Numeracja została przyjęta zgodnie z wcześniejszym zestawieniem uwag przedstawionym w części uzasadnienia dotyczącym udziału społeczeństwa.

1. W ocenie organu, raport wraz z uzupełnieniami zawiera wszystkie elementy określone w art. 66 ustawy ooś, w brzmieniu wymaganym na dzień złożenia raportu i uwzględnia wątpliwości Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wyrażone w postanowieniu z 27 października 2015 r.
2. Odnosząc się do uwagi należy zauważyć, że art. 66 ustawy ooś (ówczesny Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.), stanowiący o zawartości raportu nie wymaga określenia podstawy prawnej jego sporządzenia. Obowiązek jego sporządzenia wynika z przepisów prawa. Mając jednak na uwadze zmianę kwalifikacji przedsięwzięcia dokonaną przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska organ wezwał wnioskodawcę do stosowanego wyjaśnienia. W uzupełnieniu raportu wnioskodawca przywołał postanowienie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 27 października 2015 r., jednak wyraził również swoją dezaprobatę dla przyjętej przez ten organ kwalifikacji przedsięwzięcia do rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ostatecznie jednak potwierdził swój wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia, którego kwalifikację określił Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.
3. Organ uwzględnił uwagę strony i wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia raportu. Na podstawie przedłożonego uzupełnienia, określono warunki realizacji przedsięwzięcia na etapie jego budowy dotyczące oddziaływania akustycznego.
4. Organ uwzględnił uwagę strony i wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia raportu. Na podstawie przedłożonego uzupełnienia, określono warunki realizacji przedsięwzięcia.
5. Organ formułując wezwanie do uzupełnienia raportu uwzględnił wątpliwości strony dotyczące oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne. Weryfikując całość materiału wnikliwie przeanalizował jego wpływ na warunki gruntowo-wodne, zarówno bezpośredni jak i pośredni, uwzględniając m.in. zmiany w warunkach gruntowo-

wodnych w otoczeniu Polderu Golina, ruchach masowych, zmianach wynikających z zalania Polderu Golina. W ocenie organu nie są to znaczące, trwałe niekorzystne zmiany w środowisku, w szczególności w stanie jcw. Podobnie ocenił oddziaływanie tego przedsięwzięcia na jcw Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugii Śródlądowej w postanowieniu z 19 lutego 2018 r. znak DOK.WO.80.9.1.2018.KJ.

6. Uwagę uwzględniono poprzez wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia raportu i przedstawienia stosownych informacji dotyczących etapu likwidacji przedsięwzięcia.
7. Uwaga dotycząca pogorszenia bezpieczeństwa powodziowego obszaru obecnie chronionego wałami przeciwpowodziowymi w ocenie organu jest bezzasadna. Z analizy raportu wynika, że obecny stan obwałowania nie zapewnia właściwej ochrony tego terenu, stąd z uwagi na stan technicznych budowli przeciwpowodziowych, brak jakichkolwiek działań zwiększy ryzyko zagrożenia powodzią polderu. Natomiast po wykupie nieruchomości i realizacji Polderu Golina, jego teren zostanie przeznaczony pod celowe zalanie. W tym kontekście nie można mówić o bezpieczeństwie przeciwpowodziowym Polderu Golina, ponieważ będzie on budowlą przeciwpowodziową, która ma zapewnić bezpieczeństwo przeciwpowodziowe poniżej Polderu Golina. Należy podkreślić, że jak wynika z dokumentacji, planowane budowle hydrotechniczne będą w stanie zapobiec zalaniu Polderu Golina wodami powodziowymi o charakterystyce odpowiadającej powodzi o prawdopodobieństwie wystąpienia 0,5%.
8. Przeprowadzona ocena oddziaływania wykazała, że uwzględniając zakres i lokalizację planowanych prac w większości wzdłuż istniejącego obwałowania, a także uwzględniając nieprzewidywalną cykliczność przedsięwzięcia oraz dane będące w dyspozycji organu, biorąc pod uwagę nałożone warunki dotyczące realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia a także nałożony warunek dotyczący prowadzenia monitoringu awifauny uznano, że informacje dotyczące terminów wykonania kontroli terenowej i inwentaryzacji są wystarczające do wydania rozstrzygnięcia.
9. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej uzupełnienia raportu o roczny monitoring awifauny obejmujący cały obszar polderu, bowiem z analizy przedsięwzięcia oraz przedstawionych informacji nie wynikała taka potrzeba. Podczas eksploatacji przedsięwzięcia, planowana gospodarka wodna Polderu Golina w okresach normalnych warunków hydrologicznych nie zmieni się. Zagrożeniem dla gatunków wykorzystujących teren Polderu Golina podczas lęgów może być jego zalanie i utrata ich lęgów. Jednakże ze względu na częstotliwość zalewania Polderu Golina (wodą 1% i 10 %) po zastosowaniu warunków związanych z monitoringiem awifauny oraz ewentualną koniecznością modyfikacji instrukcji gospodarowania wodami nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na te gatunki ptaków. Biorąc pod uwagę, że ocena oddziaływania może być wykonana jedynie na podstawie prognoz, a także odległą perspektywę rozpoczęcia eksploatacji przedsięwzięcia i zmiany klimatyczne, zachodzi konieczność poznania rzeczywistego oddziaływania przedsięwzięcia na przedmioty ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty PLB300002 znajdujące się na terenie Polderu Golina. Stąd nałożono obowiązek monitoringu przedmiotów ochrony tego obszaru, który pozwoli ocenić ich stan przed zalaniem Polderu Golina, a także po zalaniu Polderu Golina wodami o prawdopodobieństwie wystąpienia do 10%. W przypadku, gdy dojdzie do zalania Polderu Golina wyniki monitoringu pozwolą na zaproponowanie i podjęcie działań minimalizujących w tym modyfikację instrukcji gospodarowania wodami.
10. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej inwentaryzacji drzew dziuplastych z próchnowiskiem. Z przeprowadzonej analizy wynika, że na badanym obszarze nie stwierdzono drzew dziuplastych, z wyraźnym próchnowiskiem będącym potencjalnym siedliskiem występowania pachnicy dębowej oraz innych cennych gatunków owadów. Ponadto należy zaznaczyć, że wycinka drzew dotyczyć będzie miejsc lokalizacji obiektów hydrotechnicznych.
11. Przeanalizowano uwagę pod kątem zapisów raportu i stwierdzono, że obecnie teoretycznie polder chroniony jest przed zalaniem wodami o prawdopodobieństwie 1 %,

jednakże stan obwałowania i urządzeń powoduje, że ryzyko jego zalania zachodzi przy wodzie o prawdopodobieństwie 40 %.

12. Organ po analizie uwag ustalił, że przywołany w uwadze Masterplan był dokumentem tymczasowym, umożliwiającym wówczas realizację inwestycji w oczekiwaniu na aktualizację Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Wnioskodawca zawierając te kwestie w *raporcie* miał zapewne na celu przedstawienie historii planowania przedsięwzięcia. W obecnej sytuacji znaczenie Masterplanu w procesie inwestycyjnym nie odgrywa już żadnej roli. Jednocześnie, należy podkreślić, że w postępowaniu przeanalizowano wpływ planowanego przedsięwzięcia na stan i realizację celów środowiskowych jcw i nie stwierdzono negatywnego wpływu na ich osiągnięcie.
13. Organ uwagę uwzględnił poprzez zobowiązanie wnioskodawcy do usunięcia wszystkich zbiorników bezodpływowych, płyt obornikowych i innych zbiorników lub miejsc gromadzenia i przechowywania ścieków, nawozów, czy odpadów wraz z ich zawartościami przed oddaniem przedsięwzięcia do użytkowania. Należy zauważyć, że bez względu na powyższą kwestię, przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie wykazała wpływu jego realizacji na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jcw.
14. Uwagę uwzględniono poprzez wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia *raportu* i przedstawienia stosownych informacji. W wyjaśnieniach wnioskodawca zwrócił uwagę, że wykup gruntów oraz przesiedlenie mieszkańców poza obszar Polderu Golina umożliwia bezkonfliktowe jego użytkowanie jako elementu ochrony przeciwpowodziowej regionu. Jednocześnie wskazał, że osiągnięcie założonych celów spowoduje poprawę warunków życia ludzi, zwiększy bezpieczeństwo, poprawi bezpieczeństwo zdrowotne, ograniczy zagrożenie utraty życia i mienia na gruntach położonych poniżej Polderu Golina.
15. Uwagę uwzględniono poprzez wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia *raportu* w zakresie wpływu przedsięwzięcia na krajobraz. Uzupełnienie, które wpłynęło w tym zakresie zdaniem organu jest wyczerpujące. Ponieważ strona wnosząca uwagę nie przedstawiła konkretnych zarzutów nie można sformułować bardziej szczegółowego odniesienia.
16. Uwagę uwzględniono poprzez wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia *raportu* m.in w zakresie inwentaryzacji linii elektroenergetycznych. Uzupełnienie, które wpłynęło w tym zakresie zdaniem organu jest wyczerpujące. Należy dodać, że w materiałach dołączonych przez wnioskodawcę przedstawiono szczegółową inwentaryzację infrastruktury i innych obiektów znajdujących się na polderze.
17. Uwagę uwzględniono poprzez wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia *raportu* w zakresie wpływu przedsięwzięcia na klimat. Uzupełnienie, które wpłynęło w tym zakresie zdaniem organu jest wyczerpujące.
18. Uwagę uwzględniono poprzez wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia *raportu* w tym względzie. W odpowiedzi wnioskodawca wskazał, że wskutek wykupu i wysiedlenia mieszkańców polderu ich udział w programie rolno-środowiskowych wygaśnie. Jednocześnie wskazał, że nie zmieni się preferowany ekstensywny sposób użytkowania rolniczego terenu, konieczny dla zahamowania naturalnej sukcesji na terenach cennych przyrodniczo. Wskazał również, że nie przewiduje się zwiększenia rolniczej eksploatacji obszaru, bowiem plany zadań ochrony wyznaczonych obszarów Natura 2000 wyznaczają zakres możliwego użytkowania rolniczego Polderu Golina i nie wskazują na możliwość rozwoju intensywnego rolnictwa w obszarze.
19. Odnosząc się do tej uwagi należy zauważyć, że karta informacyjna przedsięwzięcia nie stanowi dowodu w niniejszym postępowaniu wskutek umorzenia przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska etapu postępowania dotyczącego stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Wobec powyższego uznano, że uwaga jest bezprzedmiotowa. Natomiast w odniesieniu do zarzutu braku rzetelnej analizy konfliktów społecznych organ zważył, że w *raporcie* przewidziano konflikty społeczne mające źródło w planowanym wywłaszczeniu około 3500 ha

gruntów prywatnych. Jednakże przebieg niniejszego postępowania nie wskazuje na duży opór społeczny przed realizacją przedsięwzięcia. Wobec powyższego organ nie widział zasadności wezwania wnioskodawcy do głębszej analizy tego zagadnienia.

20. Zgodnie z *raportem*, w analizie skutków oddziaływania przedsięwzięcia wykorzystane zostały metodyki modelowania przepływu fali powodziowej uwzględniające najlepsze i najnowsze dostępne dane dotyczące zarówno ostatniej fali powodziowej, jak i topografii terenu. Skala tych modeli sięgała wodowskazów w miejscowościach Nowa Wieś Podgórna, Pyzdry, Śrem i Poznań. Należy uznać, że mimo pewnej nieprzewidywalności zjawisk powodziowych, powyższe metodyki, zdaniem organu, zapewniają właściwy poziom oceny w obecnym stanie wiedzy. Wobec powyższego uznano powyższą uwagę za bezzasadną.
21. Przeprowadzona ocena oddziaływania wykazała, że uwzględniając zakres i lokalizację planowanych prac w większości wzdłuż istniejącego obwałowania, a także uwzględniając nieprzewidywalną cykliczność przedsięwzięcia, informacje dotyczące inwentaryzacji drzew i krzewów są wystarczające. Jednocześnie, w decyzji uwzględniono odpowiednie warunki dotyczące wycinki drzew i krzewów.
22. Odnosząc się do uwagi należy zauważyć, że zakres *raportu* z mocy prawa wymagał przedstawienia opisu przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia, co potocznie nazywane jest "wariantem zerowym". Informacje w tym zakresie przedstawiono w *raporcie*. Jednocześnie należy zauważyć, że "wariant zerowy" nie może być alternatywnym wariantem realizacji przedsięwzięcia. Uwagę uznano zatem za bezpodstawną.
23. Uwagę uwzględniono poprzez wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia *raportu* o analizę wpływu przedsięwzięcia na bioróżnorodność. Organ uznał wyjaśnienia wnioskodawcy za wystarczające i uwzględnił w niniejszym postępowaniu.
24. Uwagę uwzględniono poprzez wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia *raportu* o analizę wpływu na stabilność skarp pradoliny i możliwość wystąpienia ruchów masowych ziemi. Wnioskodawca przedstawił stosowne wyjaśnienia, w tym m.in. inwentaryzację wałów przeciwpowodziowych, które zostały uwzględnione w niniejszym postępowaniu.
25. Uwagę uwzględniono w wezwaniach organu do uzupełnienia *raportu* w zakresie gospodarki odpadami na wszystkich etapach związanych z przedsięwzięciem. W decyzji zawarto wyczerpujące warunki realizacji przedsięwzięcia oraz informacje dotyczące gospodarki odpadami.
26. Uwagi dotyczącej sporządzenia jednolitej wersji *raportu* nie uwzględniono, bowiem z przepisów prawa nie wynika obowiązek sporządzania ujednoliconych wersji raportu. Na materiał dowodowy składa się całość materiału zgromadzonego w postępowaniu, w tym uwagi stron postępowania i uzupełnienia *raportu*.

Ze względu na szczegółowy opis planowanej inwestycji oraz zaproponowanych rozwiązań i działań minimalizujących mających na celu zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z planowanym przedsięwzięciem, nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 i pkt 18 ustawy o oś, pod warunkiem jednak, że we wniosku o wydanie ww. decyzji nie zostaną dokonane zmiany w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w *raporcie*.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2013 poz. 1479), planowane przedsięwzięcie nie należy do kategorii zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. W związku z powyższym, nie określono wymogów w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii.

Zgodnie z art. 85 ust. 3 ustawy oóś tutejszy organ podaje do publicznej wiadomości informację o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie 14 dni od dnia doręczenia.

Podmiot zwolniony z opłaty skarbowej za dokonanie czynności urzędowej – wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1000 z późn. zm.)
Weronika Nowicka, główny specjalista

Załącznik do decyzji:
Charakterystyka przedsięwzięcia

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Poznaniu

Miłoslawa Olejnik

Otrzymują:

1. Jarosław Rosa, BIPROWODMEL Sp. z o.o.,
ul. Dąbrowskiego 138, 60-577 Poznań - pełnomocnik wnioskodawcy
2. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 k.p.a.
3. aa

Do wiadomości:

1. Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Wielkopolski Inspektor Sanitarny
2. Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
3. Marszałek Województwa Wielkopolskiego, na podstawie art. 86a ustawy oóś (po stwierdzeniu ostateczności decyzji)

Załącznik nr 1 do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, znak: WOO-II.4233.2.2015.WN.67 z

Charakterystyka przedsięwzięcia

Charakterystykę przedsięwzięcia pn. *Poprawa Bezpieczeństwa Przeciwpowodziowego w Dolinie Rzeki Warty – Budowa Polderu Golina w Powiecie Konińskim*, sporządzono na podstawie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Rodzaj, skala i usytuowanie przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie polega na budowie polderu przeciwpowodziowego Golina. Celem przedsięwzięcia jest obniżenie poziomu kulminacji wezbrań na Warcie przez sterowane zalewanie wodami powodziowymi sąsiadującego bezpośrednio z rzeką Wartą Polderu Golina do rzędnej maksymalnej 81,04 m n.p.m. Z realizacją przedsięwzięcia wiąże się też wykup nieruchomości i gospodarstw znajdujących się w jego docelowych granicach. Polder Golina wraz z pozostałymi budowlami przeciwpowodziowymi zlokalizowanymi w dolinie rzeki Warty, wykorzystywany będzie w procesie zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Warty.

Po realizacji Polder Golina wraz z urządzeniami hydrotechnicznymi zajmował będzie powierzchnię około 2678,5 ha, na która składać się będzie czasza o powierzchni zalewu przy

rzędnej maksymalnej 81,04 m n.p.m. wynoszącej 2661 ha oraz jego obwałowanie wraz ze zlokalizowanymi w nim budowlami, których powierzchnia zajmie około 17,5 ha.

Administracyjne, przedsięwzięcie położone będzie na obszarze trzech gmin: Golina (wsie Kraśnica, Kawnice, Węglew, Węglewskie Holendry, Myśliborskie Holendry, Kolno, Sługocinek, Myślibórz, Bobrowo, Radolina, Golina Kolonia), Rzgów (wsie Osieczka I i Sławsk) oraz Stare Miasto (wieś Rumin), w powiecie konińskim, województwo wielkopolskie. Polder Golina zlokalizowany będzie na prawym brzegu rzeki Warty poniżej Konina, od km 397+350 do km 384+570 rzeki Warty. Od wschodu Polder Golina ograniczy obwałowanie z wbudowanym jazem wlotowym. Od południa granicę stanowić będzie przebudowane prawobrzeżne obwałowanie rzeki Warty z wbudowanymi budowlami – drugim jazem wlotowym, jazem wylotowym oraz przepustem. Od północy ograniczać go będzie naturalny układ rzeźby terenu - krawędź doliny, natomiast od zachodu Polder Golina zamknie projektowane obwałowanie równoległe do autostrady A2. Przedsięwzięcie zlokalizowane zostanie na terenie: obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Obszar Pyzdrowski”, Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego, dla których nie ma obecnie obowiązujących zakazów, obszaru specjalnej ochrony Ptaków Dolina Środkowej Warty PLB300002 oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadwarciańska PLH300009.

Rodzaj technologii

Parametry przebudowywanego obwałowania będą następujące: nachylenie skarpy odwodnej 1:3, nachylenie skarpy odpowietrznej 1:2,5, szerokość korony 3,0 m z przechyleniem 0,2%, wysokość obwałowania od 1,0 m do 4,0 m. Spadek korony przebudowywanego wału generalnie zaprojektowano zgodnie ze spadkiem zwierciadła wody w Warcie. Stąd projektowane rzędne korony przebudowywanego wału zawierać się będą w przedziale rzędnych 81,34-83,11 m n.p.m., a wał zostanie podwyższony. Na całym przebiegu obwałowania, wbudowana zostanie przegroda przeciwfiltacyjna o wysokości maksymalnej 6 m, zagłębionej w gruncie. Na odcinku od połączenia z nowym wałem do km 6+820 wału przebudowywanego zamontowany zostanie falochron. Poniżej falochronu w skarpe wału wbudowana zostanie mata geokompozytowa przykryta warstwą ziemi urodzajnej. Planowana przebudowa wału polegać będzie w głównej mierze na dogęszczeniu korpusu wału i jego doszczelnieniu, aby zabezpieczyć go przed przesiekami powstającymi w czasie przejścia wód wezbraniowych rzeki Warty. Powierzchnia wału obsiana zostanie mieszanką traw. W ramach projektu przewiduje się wykonać drogę przywałową od strony Polderu Golina na odcinku od zjazdu na Polder Golina w km 0+048 do km 8+958. Nawierzchnię drogi stanowić będą drogowe płyty żelbetowe. Ponadto, z uwagi na szerokość projektowanego wału wynoszącą 3,0 m, w celu bezkolizyjnego ruchu po wale projektuje się poszerzenia korony wału zapewniające mijanie się pojazdów. W związku ze zmianą geometrii wału zaprojektowano przebudowę istniejących przejazdów wałowych o nawierzchni gruntowej i z płyt betonowych oraz wykonanie nowych przejazdów. Przebudowa wału polegać będzie na:

- demontażu płyt betonowych, zdjęciu warstwy ziemi urodzajnej i jej odłożeniu w bezpośrednim sąsiedztwie wału (z założeniem ponownego wykorzystania w miejscu pozyskania),
- częściowej rozbiórce korpusu wału (ze składowaniem gruntu w bezpośrednim sąsiedztwie wału z założeniem jego ponownego wykorzystania),
- mechanicznym dogęszczeniem korpusu wału,
- wykonaniu przesłony przeciwfiltacyjnej w technologii wgłębnego mieszania gruntu z wykorzystaniem samotwardniejącej zawiesiny na bazie cementu i bentonitu,
- formowaniu i zagęszczeniu nasypu z piasku średniego do poziomu wykonania górnej krawędzi przesłony przeciwfiltacyjnej,
- odtworzeniu docelowego korpusu wału do uzyskania zakładanej geometrii z jednoczesnym zagęszczeniem gruntu,

- wykonaniu ewentualnego falochronu, plantowaniu skarp, ułożeniu płyt betonowych, humusowaniu, ułożeniu maty geokompozytowej, wykonaniu drogi przywałowej.

Trasa nowego wału przebiegać będzie wzdłuż drogi gruntowej, równolegle do autostrady A2, w km około 1+200 zakręci w prawo i skieruje się w kierunku wysoczyzny. Parametry nowego obwałowania w konstrukcji nasypu ziemnego będą następujące: nachylenie skarpy odwodnej 1:3, nachylenie skarpy powietrznej 1:2,5, szerokość korony 3,0 m z przechyleniem 0,2%, wysokość do 4,0 m. Na koronie wału o rzędnej 81,34 m n.p.m. wykonana zostanie droga serwisowa o nawierzchni gruntowej lub żwirowej, do której doprowadzać będą dwa wjazdy. Od strony autostrady wykonany zostanie rów odsiakowy przywałowy. Wał zostanie wykonany w konstrukcji umocnionego nasypu ziemnego z przegrodą przeciwfiltacyjną do głębokości 6 m względem korony wału. Od strony Polderu Golina, na całym odcinku zamontowany zostanie falochron. Poniżej falochronu w skarpe wału wbudowana zostanie mata geokompozytowa przykryta warstwą ziemi urodzajnej. Powierzchnia wału obsiana zostanie mieszaną traw. Projektowany wał łączy się z istniejącym przebudowywanym wałem w km 0+030. Budowa wału obejmowała będzie:

- usunięcie warstwy humusu i nienośnych gruntów organicznych z podłoża wału,
- formowanie i zagęszczenie korpusu wału z piasku średniego,
- wykonanie przesłony filtacyjnej metodą ciągłego mieszania gruntu,
- wykonanie falochronu
- plantowanie skarp,
- ułożenie płyt drogowych, humusowanie, ułożenie maty geokompozytowej (ewentualny obsiew mieszaną traw).

Dla odprowadzenia wód filtrujących przez wał i jego podłoże (w czasie, gdy Polder Golina będzie zalany) oraz wód opadowych ze zlewni ciężącej do projektowanego rowu odsiakowego i zachowania przejeźdźności drogi serwisowej wzdłuż autostrady A2 oraz zabezpieczenia wiaduktu na drodze Sługocin-Sługocinek zaprojektowano ujęcie wód z tego rowu i odprowadzenie ich za pomocą pompowni do Polderu Golina z wydajnością 308 l/s. Pompownia składać się będzie z dwóch komór pompowych, zbiornika wyrównawczego, rurociągów i umocnionego wylotu. Ponadto, w km 0+661 korpusu nowego wału wybudowany zostanie przepust wałowy DN 1600 mm przeprowadzający przez korpus wału ciek Struga Kawnicka. Na wlocie przepustu zamontowana zostanie kłapa zwrotna, która w czasie wypełnienia Polderu Golina, zamknie odpływ wody w kierunku polderu Zagórów.

Jaz wlotowy w m. Kraśnica wykonany zostanie w miejscu istniejącego przeważa wałowego. Będzie to budowla żelbetowa, dokowa, pięcioprzęsłowa, z płaskimi zasuwaniami o szerokości w świetle 5 x 4,0 m. Na ścianie jazu zamontowane zostaną dwie łaty wodowskazowe, natomiast po stronie rzeki Warty, w ścianę wmontowane zostaną bolce stalowe wskazujące poziom wody miarodajnej i kontrolnej. Rzędna piętrzenia na przedmiotowym jazie została ustalona na poziomie wody miarodajnej tj. 82,84 m n.p.m. Na wlocie o długości 790 cm i na wylocie o długości 420 cm wykonana zostanie płyta żelbetowa grubości 40 cm. Oprócz zamknięć głównych sterowanych mechanizmem wyciągowym osadzonych w prowadnicach głównych, jaz wyposażony zostanie w prowadnice remontowe umożliwiające zamknięcie jazu i przeprowadzenie remontu np. prowadnic głównych. Góra jazu wyposażona zostanie w kładkę żelbetową oraz kładkę służbową z balustradami. Zamknięcia zasurowe główne będą miały wysokość umożliwiającą ochronę Polderu Golina przed zalaniem wód o prawdopodobieństwie 0,5%. Na jazie dodatkowo zostanie zamontowany system automatyki i monitoringu pozwalający na ciągłą obserwację pracy jazu. System ten będzie prezentował aktualne stany hydrologiczne, informował o położeniu kłap i umożliwiał sterowanie nimi, będzie również informował o zaistnieniu stanów awaryjnych. W sąsiedztwie jazu w miejscu rozebranego przelewu wałowego górnego zostanie wykonany wał ziemny, przejazdowy łączący jaz z gruntową drogą dojazdową o długości 177,20 m (rzędna korony wału o szerokości 3,50 m wynosić będzie 83,64 m n.p.m., nachylenie skarpy

od strony Warty 1:3, a od strony Polderu Golina 1:2,5. Podstawowe parametry techniczne projektowanego jazu będą następujące:

- klasa ważności budowli hydrotechnicznej III,
- światło jazu 5 x 4,0 m = 20,0 m,
- rzędna progu jazu 81,00 m n.p.m.,
- rzędna wody przy przepływie miarodajnym 82,84 m n.p.m.,
- rzędna przy przepływie kontrolnym 83,05 m n.p.m.,
- rzędna korony jazu 83,64 m n.p.m.,
- wysokość piętrzenia 1,84 m,
- zamknięcia główne jazu: zasuwy stalowe dwudzielne,
- napęd mechanizmu wyciągowego zamknięć: elektryczny i ręczny,
- zamknięcia remontowe szandorowe + zasuwa awaryjna,
- szerokość kładki jezdnej 4,00 m,
- szerokość kładki służbowej 1,10 m.

Jaz wlotowy w m. Rumin wykonany zostanie w korpusie wału. Będzie to budowla żelbetowa, dokowa, trzyprzęsłowa, z mostem. Na światło całkowite jazu składać się będą 3 zasuwy płaskie o szerokości 2 x 4,0 m oraz 1 x 2,0 m. Na ścianie jazu zamontowane zostaną dwie łaty wodowskazowe, natomiast po stronie rzeki Warty, w ścianę wmontowane zostaną bolce stalowe wskazujące poziom wody miarodajnej oraz kontrolnej. Rzędna piętrzenia na przedmiotowym jazie została ustalona na poziomie wody miarodajnej tj. 82,70 m n.p.m. Na wlocie o długości 900 cm i na wylocie o długości 510 cm wykonana zostanie płyta żelbetowa grubości 40 cm. Oprócz zamknięć głównych sterowanych mechanizmem wyciągowym osadzonych w prowadnicach głównych, jaz wyposażony zostanie w prowadnice remontowe umożliwiające zamknięcie jazu i przeprowadzenie remontu np. prowadnic głównych. Góra jazu wyposażona zostanie w kładkę żelbetową oraz kładkę służbową z balustradami. Zamknięcia zasurowe główne będą miały wysokość umożliwiającą ochronę Polderu Golina przed zalaniem wód o prawdopodobieństwie 0,5%. Na jazie dodatkowo zostanie zamontowany system automatyki i monitoringu pozwalający na ciągłą obserwację pracy jazu. System ten będzie prezentował aktualne stany hydrologiczne, informował o położeniu kłap i umożliwiał sterowanie nimi, będzie również informował o zaistnieniu stanów awaryjnych. Podstawowe parametry techniczne projektowanego jazu będą następujące:

- klasa ważności budowli hydrotechnicznej III,
- światło jazu (B) 2 x 4,0 m + 1 x 2,00 m = 10,0 m,
- rzędna progu jazu 80,50 m n.p.m.,
- rzędna przy przepływie miarodajnym 82,70 m n.p.m.,
- rzędna przy przepływie kontrolnym 82,90 m n.p.m.,
- rzędna korony jazu 83,50 m n.p.m.,
- wysokość piętrzenia 2,20 m,
- zamknięcia główne jazu: zasuwy stalowe dwudzielne,
- napęd mechanizmu wyciągowego zamknięć: elektryczny i ręczny,
- zamknięcia remontowe szandorowe + zasuwa awaryjna,
- szerokość kładki jezdnej 4,00 m,
- szerokość kładki służbowej 1,10 m.

Jaz wylotowy w m. Sługocinek zabudowany zostanie w korpusie wału. Będzie to budowla żelbetowa, trzyprzęsłowa, dokowa z mostem w koronie, z płaskimi zasuwaniami o świetle całkowitym 3 x 4,0 m. Na ścianie jazu zamontowane zostaną dwie łaty wodowskazowe, natomiast po stronie rzeki Warty, w ścianę wmontowane zostaną bolce stalowe wskazujące poziom wody miarodajnej oraz kontrolnej. Na wlocie o długości 920 cm i na wylocie o długości 865 cm wykonana zostanie płyta żelbetowa grubości 40 cm. Oprócz zamknięć głównych sterowanych mechanizmem wyciągowym osadzonych w prowadnicach głównych, jaz wyposażony zostanie w prowadnice remontowe umożliwiające zamknięcie jazu i przeprowadzenie remontu np. prowadnic głównych. Góra jazu wyposażona zostanie w kładkę żelbetową oraz kładkę służbową z balustradami. Zamknięcia zasurowe główne będą

miały wysokość umożliwiającą ochronę Polderu Golina przed zalaniem wód o prawdopodobieństwie 0,5%. Na jazie dodatkowo zostanie zamontowany system automatyki i monitoringu pozwalający na ciągłą obserwację pracy jazu. System ten będzie prezentował aktualne stany hydrologiczne, informował o położeniu klap i umożliwiał sterowanie nimi, będzie również informował o zaistnieniu stanów awaryjnych. Podstawowe parametry techniczne projektowanego jazu będą następujące:

- klasa ważności budowli hydrotechnicznej III,
- światło jazu (B) $3 \times 4,0 \text{ m} = 12,0 \text{ m}$,
- rzędna progu jazu 78,16 m n.p.m.,
- rzędna korony jazu 81,84 m n.p.m.,
- wysokość piętrzenia 2,88 m,
- zamknięcia główne jazu: zasuwu stalowe dwudzielne,
- napęd mechanizmu wyciągowego zamknięć: elektryczny i ręczny,
- zamknięcia remontowe szandorowe + zasuwu stalowa,
- szerokość kładki jezdnej 4,00 m,
- szerokość kładki służbowej 1,10 m.

Budowa nowych jazów wkomponowanych w przelew wałowy w m. Kraśnica i w korpus wału w m. Rumín i Stugocinek polegać będzie na częściowej rozbiórce i likwidacji przewalów/korpusu wału, wykonaniu konstrukcji żelbetowych, montażu zamknięć i mechanizmów wyciągowych, wykonaniu umocnień oraz doprowadzeniu zasilania.

Z powodu przebudowy wału i związanej z tym zmiany jego geometrii przepust $3 \times \text{DN } 1200 \text{ mm}$ zlokalizowany w korpusie istniejącego obwałowania zostanie rozebrany, a w km 1+047 wału wykonany zostanie nowy przepust o tym samym świetle. W celu zapewnienia odcięcia dopływu wód wezbraniowych z rzeki Warty do Polderu Golina na wylocie rurociągów zaprojektowano 3 kłapy zwrotne o średnicy $\varnothing 1200 \text{ mm}$. Na potrzeby przebudowy przepustu wykonany zostanie kanał obiegowy oraz wykonany metodą bezwykopową tymczasowy rurociąg DN 1200. Roboty wykonane zostaną pod osłoną stalowych ścianek szczelnych od strony międzywału rzeki Warty. Przepust ten jest budowlą o największej wysokości piętrzenia. Dla napełnienia Polderu Golina do rzędnej 81,04 m n.p.m. wysokość piętrzenia dla tego przepustu wyniesie 4,54 m licząc do dna.

Przebudowa budowli wałowych obejmować będzie rozbiórkę/likwidację i budowę w ich miejsce nowych obiektów, tego samego rodzaju w przypadku przepustu $3 \times 1200 \text{ mm}$, czy innego rodzaju, jak to ma miejsce w przypadku przelewu wałowego górnego w m. Kraśnica, gdzie planuje się budowę jazu wlotowego. W pozostałych przypadkach w miejscu istniejącej budowli powstanie korpus wału, a zbędne obiekty zostaną rozebrane.

Przedsięwzięcie obejmuje również przebudowę i wydłużenie odcinka istniejącej drogi leśnej na potrzeby dojazdu do budowli hydrotechnicznych w trakcie powodzi. Prace obejmować będą wykonanie drogi o nawierzchni gruntowej ulepszonej (z kruszywa) i zmianę geometrii drogi. Droga realizowana będzie w większości po śladzie istniejącej drogi leśnej o długości ok. 1,4 km komunikującej planowany jaz w Kraśnicy z obwałowaniem. Ponadto, w ramach przedsięwzięcia wykonane zostaną inne obiekty o podrzędnym znaczeniu jak przepusty pod drogami. W ramach projektu przewiduje się wykonać drogę przywałową (od strony Polderu Golina) na odcinku od zjazdu na Polder Golina w km 0+048 do zjazdu w km 8+958. Nawierzchnię drogi stanowić będą drogowe płyty żelbetowe.

Na potrzeby etapu realizacji przedsięwzięcia, w związku z organizacją robót budowlanych oraz poruszaniem się pojazdów i maszyn budowlanych, konieczne będzie wykonanie tymczasowej drogi, placów manewrowych oraz zapleczy budowy. Gruntowa droga tymczasowa o szerokości do 4,5 m umiejscowiona zostanie bezpośrednio przy stopie skarpy odpowietrznej wału. Place manewrowe w ilości 10, o nawierzchni utwardzonej, rozmieszczone zostaną równomiernie wzdłuż istniejącego wału. Natomiast zaplecza budowy

zorganizowane zostaną na tymczasowych placach utwardzonych o powierzchni do 2000 m², położonych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego wału.

W pierwszej kolejności planuje się zabezpieczenie terenu budowy przed zalaniem wodami rzeki Warty poprzez wykonanie obiektów punktowych. Dopiero w następnym kroku realizowane będą prace obejmujące przebudowę wału. W przypadku wystąpienia zagrożenia zalania placu budowy wodami rzeki Warty przewiduje się ewakuację ludzi, sprzętu i zgromadzonych materiałów na wyżej położone tereny (poza obszarem potencjalnego zalewu). Ponadto, przed rozpoczęciem zalewania Polderu Golina we współpracy z gminami przewiduje się ustawić na drogach dojazdowych tablice ostrzegawcze.

Wykopy realizowane będą z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego. Ewentualne odwodnienie przewiduje się prowadzić w technologii bezpośredniego pompowania wody z wykopu lub igłofiltrami do istniejących na terenie inwestycji odbiorników.

Rozwiązania chroniące środowisko

Na etapie realizacji, w przypadku wystąpienia zagrożenia zalania placu budowy wodami rzeki Warty, przeprowadzona zostanie ewakuacja ludzi, sprzętu i zgromadzonych materiałów na wyżej położone tereny (poza obszarem potencjalnego zalewu).

Etap realizacji przedsięwzięcia, tj. rozbiórka obiektów budowlanych i infrastruktury technicznej na terenie polderu oraz budowa i przebudowa obiektów hydrotechnicznych rozpoczęta zostanie dopiero po wykupie gruntów i wysiedleniu jego mieszkańców.

Rozbiórka obiektów budowlanych i infrastruktury znajdujących się na polderze realizowana będzie sukcesywnie, etapami w przeciągu kilku lat. Magazynowanie odpadów pochodzących z rozbiórki obiektów i infrastruktury prowadzone będzie w oznaczonych kontenerach i pojemnikach w pobliżu miejsca prowadzonych robót rozbiórkowych. Przed oddaniem Polderu Golina do użytkowania usunięte zostaną wraz z zawartościami wszystkie zbiorniki bezodpływowe, płyty obornikowe i inne zbiorniki lub miejsca gromadzenia i przechowywania ścieków, nawozów lub odpadów znajdujące się obecnie na polderze. Zdejmowanie i zabezpieczanie rozbiieranych elementów budowlanych z eternitu zlecone zostanie wyspecjalizowanej firmie.

Przed uruchomieniem Polderu Golina, wszystkie ujęcia wody i studnie istniejące w granicach obszaru maksymalnego zalania zostaną trwale zlikwidowane w sposób gwarantujący brak przepływów wód pomiędzy poszczególnymi poziomami wodonośnymi.

Przeladunek materiałów sypkich zostanie zamknięty, a proces przygotowania mieszanki do przegrody przeciwfiltacyjnej uszczelniony, na stanowiskach przeladunku i mieszania zastosowane zostaną zabezpieczenia przed przedostaniem się uwolnionego w przypadku awarii materiału do środowiska gruntowego i wodnego. Chemia budowlana przechowywana będzie w szczelnych pojemnikach na placach budowy. Materiały sypkie do wytwarzania mieszanek betonowych i zawiesziny do uszczelnienia wału przechowywane będą w specjalistycznych środkach transportowych.

Przy wykonywaniu robót ziemnych, pierwotna warstwa urodzajna gleby zostanie zdjęta i odłożona w pryzmach poza obszarem prowadzonych robót, a następnie wykorzystana przy formowaniu okryw biologicznych. Niezanieczyszczona ziemia i grunty mineralne pochodzące z rozbiórki wału w pierwszej kolejności, o ile spełnią wymagania, wykorzystywane będą ponownie przy formowaniu wału, a w dalszej kolejności do innych robót ziemnych. Powstające na etapie realizacji masy ziemne nienadające się do ponownego wbudowania, gromadzone będą w wydzielonym miejscu na placu budowy, skąd przekazywane będą do dalszego zagospodarowania.

Zastosowane zostaną rozwiązania minimalizujące zawartość zawiesiny w wodzie odpompowywanej bezpośrednio z wykopu budowlanego, przed jej zrzutem do odbiornika; zabezpieczona zostanie również linia brzegowa tych odbiorników przed rozmyciem.

Tankowanie pojazdów transportowych i maszyn budowlanych realizowane będzie na stacjach benzynowych. W wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się tankowanie maszyn na placu budowy, z zastosowaniem uszczelnienia powierzchni terenu w miejscu tankowania. Wszelkie wycieki substancji niebezpiecznych do środowiska gruntowo-wodnego na etapie realizacji będą niezwłocznie neutralizowane za pomocą materiałów i środków sorpcyjnych, w które wyposażony zostanie plac i zaplecze budowy. Odpady powstające w czasie prac realizacyjnych gromadzone będą selektywnie w podstawionych na placach budowy kontenerach i przekazywane do ponownego wykorzystania, odzysku lub unieszkodliwienia uprawnionym, wyspecjalizowanym podmiotom. Zaplecze sanitarne podczas budowy zabezpieczone będzie przed przenikaniem zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, a ścieki bytowe gromadzone w szczelnych zbiornikach bezodpływowych opróżnianych i czyszczonych przez uprawnione podmioty. Nawierzchnie placów manewrowych i zapleczy budowy zostaną utwardzone, a miejsca te zostaną rozmieszczone równomiernie wzdłuż istniejącego wału w obszarach możliwie odległych od terenów wymagających ochrony akustycznej, a także poza siedliskami przyrodniczymi.

Prace budowlane w okolicy miejscowości Sługocinek oraz miejscowości Kraśnica; przy wale przeciwpowodziowym na odcinku od km 394 do km 391 rzeki Warty oraz transport urządzeń i pojazdów budowlanych, odpadów i materiałów budowlanych przez miejscowości Węglew, Kraśnica, Myślibórz i Sługocinek, prowadzone będą wyłącznie w porze dnia, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do godziny 22:00.

Ruch pojazdów budowlanych i transportowych prowadzony będzie po tymczasowej drodze gruntowej o szerokości do 4,5 m zlokalizowanej bezpośrednio przy stopie skarpy odpowietrznej wału, po placach manewrowych, po zapleczach budowy, a także po istniejących na polderze drogach. Po wykonaniu inwestycji, istniejące drogi dojazdowe przywrócone zostaną do stanu pierwotnego.

Wycinka drzew i krzewów przeprowadzona zostanie w okresie od 1 września do końca lutego, tj. poza okresem lęgowym ptaków.

Sąsiadujące z lokalizacją planowanych prac zbiorniki wodne zabezpieczone zostaną siatką herpetologiczną o wysokości minimum 50 cm, wkopaną na minimum 10 cm w ziemię, z przewieszką i zwrotką skierowaną w stronę siedliska płazów, w sposób uniemożliwiający przedostawanie się płazów na plac budowy.

Realizacja inwestycji objęta zostanie stałym nadzorem przyrodniczym. Nadzór przyrodniczy będzie obejmować w szczególności:

- identyfikację bieżących zagrożeń i wdrażanie sposobów minimalizacji,
- inspekcję terenu pod kątem występowania gatunków chronionych, w szczególności przed realizacją wycinki, przed zdjęciem humusu oraz przed pracami w obrębie zbiorników,
- nadzór nad wyznaczaniem dróg dojazdowych, zapleczy budowy, placów manewrowych,
- nadzór nad budową i ogrodzeń ochronnych,
- wyznaczanie doraźnych działań minimalizujących i nadzór nad ich wykonaniem.

Na istniejących przepustach zaprojektowanych zostanie 12 zastawek. Woda na projektowanych zastawkach piętrzona będzie w zależności od warunków hydrologicznych, corocznie w okresie wiosennym, w sposób poprawiający warunki wilgotnościowe siedlisk od wód zaleźnych.

Na etapie realizacji i eksploatacji wykonywane będą regularne konserwacje i kontrole wałów oraz budowli hydrotechnicznych. Ponadto, na etapie eksploatacji Polderu Golina, prowadzone będą coroczne próby rozuchowe zamknięć jazów, a wykryte nieprawidłowości w ich działaniu będą usuwane. Jednocześnie, na etapie użytkowania prowadzona będzie stała kontrola napełniania Polderu Golina wodami powodziowymi oraz zrztu tych wód. Polder Golina zalewany będzie do maksymalnej rzędnej 81,04 m n.p.m. W trakcie zalewania do maksymalnej rzędnej, regularnie monitorowany będzie stan techniczny najbliższej zlokalizowanej zabudowy w miejscowościach Sługocinek, Radolina, Myślibórz, Golina, Węglew oraz Kraśnica. Opróżnianie Polderu Golina z wód powodziowych rozpoczynane będzie niezwłocznie, z uwzględnieniem czasu koniecznego do uniknięcia wtórnej fali powodziowej i prowadzone poprzez stopniowe otwieranie zasuw jazu wylotowego.

Na etapie użytkowania Polderu Golina, w miejscach, w których nie doszło do zalania, utrzymywane będzie ekstensywne użytkowanie rolnicze trwałych użytków zielonych, rozumiane jako wykonywanie pierwszego pokosu po 1 lipca, jednocześnie w okresie od 1 marca do 1 lipca nie będą prowadzone zabiegi agrotechniczne.

Bez umniejszania podstawowego celu i funkcji obiektu, unikane będzie zalewanie Polderu Golina wodami o prawdopodobieństwie wystąpienia 10% w okresie od 1 marca do 1 września. Natomiast w przypadku zalania Polderu Golina poza ww. okresem, utrzymywane będą stabilne warunki wilgotnościowe na całym Polderze Golina w sezonie lęgowym ptaków poprzez stopniowe otwieranie lub zamykanie zasuw jazu wylotowego, zgodnie z zaleceniami nadzoru ornitologicznego.

Etap opróżniania Polderu Golina objęty zostanie stałym nadzorem ornitologicznym w sezonie lęgowym ptaków tj. od 1 marca do 31 sierpnia. Nadzór ornitologiczny będzie dokonać rozeznania pod kątem rozmieszczenia stanowisk najrzadszych gatunków ptaków lęgowych oraz istotnych koncentracji ptaków lęgowych i proponował taki sposób opróżniania, aby zachować stabilne warunki wilgotnościowe umożliwiające wyprowadzenie lęgów.

Po ustąpieniu z terenu Polderu Golina wód powodziowych prowadzona będzie kontrola całego zalanego obszaru pod kątem stanu sanitarnego, rodzaju i skali naniesionych osadów, namulów, odpadów, występowania zjawiska gnicia i odorów. W zależności od wyników kontroli podejmowane będą w szczególności następujące działania:

- dokonywany będzie oprysk preparatami dezynfekującymi lub przeznaczonymi do usuwania odorów opartymi na mikroorganizmach,
 - usuwane i odpowiednio zagospodarowane będą zalegające odpady,
 - usuwany będzie naniesiony po przejściu powodzi osad utrudniający pracę jazów.
- Www. działania nie będą wykonywane w miejscach zasiedlonych przez ptaki, do czasu wyprowadzenia ich lęgów.

Zaprojektowane zostaną rozwiązania techniczne zabezpieczające przed erozją boczną i denną wloty i wyloty do przepustów oraz wypady i górne stanowiska jazów.

Drogę leśną, o nawierzchni gruntowej ulepszonej, łączącą planowany jaz w Kraśnicy z przebudowywanym wałem wykonana zostanie po istniejącym śladzie.

Bez umniejszania podstawowego celu i funkcji Polderu Golina, w instrukcji gospodarowania wodą uwzględnione zostaną terminy i sposób opróżniania wynikające z minimalizacji negatywnego oddziaływania inwestycji na awifaunę lęgową. Zapisy te będą aktualizowane w oparciu o wyniki monitoringu ornitologicznego.

Na etapie eksploatacji prowadzony będzie monitoring wybranych całych płatów siedlisk przyrodniczych 91E0, 6440, 3150, zlokalizowanych w dolinie rzeki Warty. Jednocześnie, na etapie eksploatacji prowadzony będzie monitoring wybranych całych płatów siedliska

przyrodniczego zależnego od wód 6410 oraz siedlisk 4030, 6120, 2330, zlokalizowanych w obszarze planowanego Polderu Golina.

Ponadto, prowadzony będzie monitoring awifauny lęgowej w obrębie Polderu Golina oraz monitoring wybranych przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002 oraz Ostoja Rogalińska PLB300017.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Poznaniu

Miłostawa Olejnik

Sposób obwieszczenia lub publicznego ogłoszenia: *Tabela ogłoszeń Urzędu Gminy, Biuletyn Informacji Publicznej (url: b.i.p.p.michalowa.pl)*
Data obwieszczenia lub publicznego ogłoszenia: od *10.01.2020* do *05.03.2020* włącznie

Pieczęć urzędu

Podpis i pieczęć osoby potwierdzającej

PODINSPEKTOR

Estera Pawełczak